

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 047 (5519) 13 mart 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Azərbaycan Gürcüstana sərmayə qoyan ölkələrin arasında birinci yeri tutur"

Prezident İlham Əliyev Gürcüstanın Baş naziri ilə görüşüb

Səh 2

"Azərbaycan ilə ATƏT
Parlament Assambleyası
arasında uğurlu əməkdaşlıq
həyata keçirilir"

3

Azərbaycan jurnalistlərinin
VII qurultayı keçirilib

4

"Ümumi mənzərədən
görünür ki, Azərbaycan
ictimaiyyəti seçki
prosesinə fəal
qoşulub"

3

Siyavuş Novruzov: "Milli
Şura mitinqdə eyni sözləri
təkrar etməklə məşğul idi"

7

Milli Məclis 31 Mart
soyqırımına
həsr olunmuş iclas
keçirəcək

6

Ermənilərin Tbilisi şəhərinə
iddiaları

11

14

BAXCP rəsmisi: "Əli
Kərimli bu dəfə
cəmiyyətin tör-
töküntülərindən də
istifadə etdi"

14

AXCP-"Milli Şura"
cütliyünün mitinqi -
uğursuzluğun etirafı

16

"Bakıdakı Milli
Gimnastika Arenası
dünyada ən yaxşı idman
qurğularından biridir"

13 mart 2018-ci il

“Azərbaycan Gürcüstana sərmayə qoyan ölkələrin arasında birinci yeri tutur”

Prezident İlham Əliyev Gürcüstanın Baş naziri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 12-də ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Gürcüstanın Baş naziri Giorgi Kvirikaşvili ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Baş nazir Giorgi Kvirikaşvilini qarşılayıb. Daha sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstanın Baş naziri Giorgi Kvirikaşvili ilə görüşü olub.

Prezident İlham Əliyev:

-Hörmətli cənab Baş nazir.

Mən sizi səmimiyyətlə salamlayıram. Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Əminəm ki, sizin səfəriniz Gürcüstan-Azərbaycan dostluq, qardaşlıq münasibətlərinin inkişafında mühüm rol oynayacaq. Biz bir çox sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq edirik. Şadam ki, ticarət dövriyyəsi artır. Şadam ki, Azərbaycan Gürcüstana sərmayə qoyan ölkələrin arasında birinci yeri tutur. 2012-ci ildən biz bu birinciliyi saxlarıq. Bu, onu göstərir ki, ölkəmizdə çox gözəl sərmayə iqlimi var. Bu, eyni zamanda, onu göstərir ki, bizim əlaqələrimiz çox yüksək səviyyədədir.

Əlbəttə, bizi birləşdirən bir çox önəmli global layihələr var. Biz keçən ilin oktyabr ayında sizinlə bərabər onlardan birinin açılışını qeyd etdik - Bakı-Tbilisi-Qars. Bu il Cənubi Qafqaz qaz kəmərinin, TANAP layihəsinin istifadəyə verilməsi nəticəsində əməkdaşlığımız daha da yüksək pilləyə qalxacaq. Yəni, bizim əməkdaşlığımız həтта regional formatdan çıxıb global müstəviyə qalxır. Bütün bu uğurlu addımların təməlinə bizim dostluğumuzdur, qardaşlığımızdır. Məhz həmin münasibətlər əminəm ki, bundan sonra da xalqlarımızın maraqlarına xidmət edəcək. Bir daha sizi salamlayıram. Əminəm ki, səfəriniz çox uğurlu olacaq və səfərin çox yaxşı nəticələri olacaq.

olan Trans-Anadolu və Trans-Adriatik kəmərləri ilə sonradan Avropaya nəql ediləcək. Bu layihələr iqtisadi və geosiyasi baxımdan çox mühümdür. Regional formatlarda əməkdaşlığımız çox vacibdir. Həm siyasi məsləhətləşmələr, həm də global formatda əməkdaşlığımız mövcuddur. Gürcüstan hər zaman Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyir. Bu, bizim strateji əlaqələrimizin göstəricisidir. Azərbaycanın ilk respublika elan olunmasının 100 illiyini təbrik edirəm. Bu, həm Gürcüstan, həm də Azərbaycan Respublikası üçün çox mühüm tarixdir. Ümid edirəm ki, biz bunu layiqli şəkildə qeyd edəcəyik. Bir daha səmimi qəbul üçün minnətdarlığımı bildirirəm.

***

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin adından Gürcüstanın Baş naziri Giorgi Kvirikaşvilinin şərəfinə rəsmi nahar verildi.

Baş nazir Giorgi Kvirikaşvili:

-Hörmətli cənab Prezident.

Səmimi qəbul üçün Sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Şadam ki, bu səfər baş tutdu. Bu, bizim üçün xüsusi bir hadisədir. Çünki Azərbaycan Gürcüstanın strateji tərəfdaşdır. Sevindirici haldır ki, bizim iqtisadi əlaqələrimiz yüksələn xətt üzrə inkişaf edir. Keçən il ikitərəfli münasibətlər xüsusi inkişafda yadda qaldı.

Azərbaycan Gürcüstan üçün birinci investisiya tərəfdaşdır. Bu yaxınlarda dərc olunan statistik məlumatlara görə, səfərlərin sayına görə də Azərbaycan Respublikası Gürcüstan üçün birinci yerdedir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, “Cənub Qaz Dəhlizi” layihələri çox mühüm əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycan qazı “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin seqmentləri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 12-də ATƏT Parlament Assambleyasının sədri Georgi Tseretelinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə ATƏT Parlament Assambleyası arasında uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi bildirildi. Martın 13-də ATƏT Parlament Assambleyasının İpek Yoluna Dəstək Qrupunun ilk beynəlxalq sessiyasının Bakıda keçiriləcəyinin önəmi vurğulandı və bunun əməkdaşlığın möhkəmlənməsi işinə töhfə verəcəyi bildirildi. Görüşdə, eyni zamanda, ATƏT Parlament Assambleyası sessiyalarından birinin ölkəmizdə təşkil olunacağı məmnunluqla qeyd edildi.

Söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə toxunuldu. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalına son qoyul-

“Azərbaycan ilə ATƏT Parlament Assambleyası arasında uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirilir”

Prezident İlham Əliyev ATƏT Parlament Assambleyasının sədrinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

malı və bu münaqişə ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Görüşdə, eyni

zamanda, Azərbaycanda qarşıdan gələn prezident seçkilərinə də toxunuldu. Prezident İlham Əliyev bu

seçkilərin ədalətli, şəffaf şəkildə keçiriləcəyinə və Azərbaycan xalqının iradəsini əks etdirəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Georgi Tsereteli Bakıda gördüyü inkişaf proseslərinin onda dərin təəssürat yaratdığını bildirdi, Azərbaycanın iqtisadi uğurlarının böyük maraq doğurduğunu və bunun ümumilikdə bütün regionun inkişafına töhfə verdiyini vurğuladı. Söhbət zamanı, həmçinin əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması və əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Sabunçu rayonunda xalça istehsalı emalatxanasının tikintisi, təchizatı və infrastrukturunun yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Dövlət Miqrasiya Xidmətinin xüsusi rütbəsi olan əməkdaşlarının və dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşlarının artırılması haqqında Sərəncam imzalayıb.

Ölkədən qaçan bəzi şəxslər bu gün Azərbaycanın rəmzlərini təhqir edirlər

Əli Həsənov: “Həmin şəxslərə olduqları xarici ölkələrin pasportları verilərək, Azərbaycana qarşı təlimatlandırılırlar”

Azərbaycanda Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Prezident seçkilərinin elan edilməsindən və Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən Cənab İlham Əliyevin namizədliyinin irəli sürülməsindən sonra bütövlükdə, dövlətimizə, xalqımıza və ölkə rəhbərliyinə qarşı total virtual hücumlara start verildi. Əlbəttə ki, bu hücumların erməni lobbisi və onların təsiri altında olan anti-Azərbaycan şəbəkə-

lərindən qidalanan “sapı özümüzdən olan baltalar” tərəfindən təşkil edildiyi heç kəsə sirr deyildir. O da faktır ki, son aylar ərzində Avropanın bəzi ölkələrində siyasi siğınacaq almaq məqsədilə Azərbaycandakı demokratik ab-havadan sui-istifadə edən bəzi antimillilərsiz dövlətimizə və xalqımıza qarşı ən çirkin formada “qara piar” kampaniyası aparılırlar. Bu məsələ ilə bağlı fikirlərini bildiren Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov deyib ki, ölkədən qaçan bəzi şəxslər bu gün Azərbaycanın rəmzlərini təhqir edirlər: “Həmin şəxslərə olduqları xarici ölkələrin pasportları verilərək, Azərbaycana qarşı təlimatlandırılırlar. Xarici ölkələrin müvafiq orqanları qarşısında öhdəlikləri olanlar Azərbaycan dövlətinə qarşı çirkab yağdırırlar. Azərbaycan mətbuatında isə bir susqunluq var. Buna jurnalistlər xüsusi diqqət yetirməlidirlər. Mətbuat milli dəyərlərimizi və milli rəmzlərimizi müdafiə etməlidir. Azərbaycana təhqir edən insanlardan valideynləri də imtina ediblər. Həmin adamlar “Facebook”un imkanlarından istifadə edərək, Azərbaycana qarşı irinli çirkab yağdırırlar. Həmin adamlara qarşı müqaviməti, ilk olaraq, media göstərməlidir”.

Bu gün Azərbaycanda demokratikləşmə istiqamətində uğurlu addımların atılması, siyasi və sosial-iqtisadi islahatların aparılması bir çox sahələrdə nailiyyətlərin əldə olunmasına gətirib çıxarıb. Hətta vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı, mətbuat-dövlət münasibətlərinin keyfiyyətə yeni mərhələyə yüksəlməsi, görünür, xarici anti-Azərbaycan qüvvələri narahat edir. Bu səbəbdən də, Azərbaycana qarşı edilən hücumlarda mətbuata olan dövlət qayğısından gileylənirlər. Məhz Azərbaycanda jurnalistika ilə hakimiyyət arasında gözəl tərəfdaşlıq mühitinin yarandığını vurğulayan Əli Həsənov bildirib ki, “Bunun nəyi pisdir? Əgər Azərbaycan dövləti vergi ödəyicilərinin və Azərbaycanın milli sərvətlərinin verdiyi imkanlardan onun yaradıcı insanların, akademiklərin, sənət adamlarının, Azərbaycan cəmiyyətində yaxşı nümunələr formalaşdırıran jurnalistikanın və digər kateqoriyadan olan insanların maliyyələşməsi, maddi-mənəvi tələbatının ödənilməsi üçün istifadə edirsə, bunun nəyi pisdir?: “Nəyə görə öz dövlətinin milli sərvətindən pay almaq qəbahət hesab olunmalıdır? Bu məsələdə opponentlik etmək istəyənlərə qarşı siz öz münasibətinizi sərgiləyə bilərsiniz. Nəyə görə öz dövlətdən, milli sərvətdən aldığınız pay qəbahət sayılmalıdır, amma anti-Azərbaycan fəaliyyəti, sizi dövlətinizə, millətinizə qarşı qoymaq cəhdləri ilə Azərbaycana yönələn xarici qrantlardan maliyyələşmək və yaxud da bəhrələnmək normal hal hesab olunmalıdır? Baxın, bu gün sizi ittiham edənlər özləri hansı mənəbdən maliyyələşirlər”.

“Səs” Analitik Qrupu

Məzahir Pənahov: “Ümumi mənzərədən görünür ki, Azərbaycan ictimaiyyəti seçki prosesinə fəal qoşulub”

Azərbaycanın kifayət qədər seçki təcrübəsi var. Ona görə də aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkiləri ilə bağlı hər hansı problemin olacağı gözlənilmir. Bütün addımlar Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq atılır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov jurnalistlərə açıqlamasında bildirdi.

MSK sədri qeyd edib ki, kütləvi informasiya vasitələri seçki prosesini, o cümlədən namizədlərin və səlahiyyətli nümayəndələrin seçkilərə nə qədər maraqlı olduğunu ictimaiyyətə düzgün və dolğun şəkildə çatdırır. Ümumi mənzərədən görünür ki, Azərbaycan ictimaiyyəti seçki prosesinə fəal qoşulub. Bütün seçkilərə tam imkan yaradılacaq ki, aprelin 11-də öz iradələrini ifadə etsinlər.

Martın 12-də saat 18.00-da namizədlərin müraciətləri ilə bağlı vaxtın başa çatdığını xatırladan MSK sədri Seçki Məcəlləsinə əsasən Komissiyanın daxil olan sənədlərə daha yeddi gün baxmaq hüququna malik olduğunu söyləyib. O bildirib ki, martın 19-da proses tam başa çatacaq. Bundan sonra namizədlərin seçkiqabağı təşviqat prosesinə start veriləcək.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri daha iki prezidentliyə namizədə vəsiqələrini təqdim edib

Azərbaycan Respublikası prezidentliyinə namizədliyi öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş Zahid Orucu və namizədliyi Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyası tərəfindən irəli sürülmüş Araz Əlizadəyə martın 12-də prezidentliyə namizədlik vəsiqələri təqdim olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) sədri Məzahir Pənahov 2018-ci il aprelin 11-də Azərbaycanda keçiriləcək pre-

zident seçkiləri ilə bağlı qeydə alınmış namizədlər Zahid Orucu və Araz Əlizadəni təbrik edib, vəsiqələrini onlara təqdim edib. MSK sədri seçkilərin Seçki Məcəlləsinin tələblərinə tam uyğun, demokratik və şəffaf şəkildə keçirilməsi üçün zəruri işlərin görüldüyünü söyləyib. Xatırladaq ki, prezident seçkiləri ilə əlaqədar yeddi namizəd qeydə alınıb.

13 mart 2018-ci il

Azərbaycan jurnalistlərinin VII qurultayı keçirilib

mövcud problemlər və onların həlli yollarından danışan MŞ-nin sədri bildirdi ki, Azərbaycan jurnalistlərinin VI qurultayından bu günədək Şuraya ümumilikdə 3145 şikayət daxil olub. İlk mərhələdə baxılan 3145 məsələdən 2213-ü katiblikdə həllini tapıb, tərəflər arasında anlaşma əldə olunub. Digər 932 halda şikayətçi və cavabdeh tərəf arasında razılığa gəlinməyindən

qəbulu üçün idarə heyətinə göndərilib. İdarə heyəti hesabat dövründə şikayətlər üzrə komissiyanın 127, reket jurnalistikaya qarşı mübarizə komissiyasının 104 rəyinə əsaslanaraq, ümumiyyətlə, 231 qərar çıxarıb. Qurultaylararası dövrdə MŞ İdarə Heyətinin 35, şikayətlər üzrə komissiyanın 76, reket jurnalistikaya qarşı mübarizə komissiyasının 29, mətbuat ilə

zetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Bəxtiyar Sadıqov, BDU-nun jurnalistika fakültəsinin kafedra müdiri, professor Cahangir Məmmədli, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Hikmət Məmmədov, MŞ İdarə Heyətinin üzvü, Orta Asiya və Cənubi Qafqaz Söz Azadlığı Şəbəkəsinin sədri Azər Həsərat, "APA Holding"ın prezidenti Vüsalə

dövlət qurumları arasında problemlərin həlli komissiyasının 18 iclası keçirilib. Bundan başqa, müxtəlif məsələlərlə bağlı Şuranın sosial komissiyasının 11, hüquq, iqtisadiyyat, dil, təhsil, bölgə mətbuatının inkişafı komissiyalarının hər birinin 9 iclası keçirilib. Şuranın apellyasiya qrupu 5, Ahıl Jurnalistlər Məclisi 39 dəfə toplanıb.

Əflatun Amaşov deyib ki, bu gün Azərbaycanda mediaya sistemli dövlət qayğısı mövcuddur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu uğurla fəaliyyət göstərməkdədir. Qurum KİV-lərin layihələrini maliyyələşdirməklə onların cəmiyyət üçün faydalı təşəbbüslərinə yaşıl işıq yandırır. Ancaq müasir dövr tələb edir ki, mediaımız daha da güclənsin, reklamdən, satışdan əldə etdiyi gəliri çoxaltsın. Qarşımızda dayanan növbəti məsələlərdən biri də internet üzərindən yayımlanan media vasitələrinin səmərəliliyinin artırılmasıdır. Bu sahədəki qanunvericilik bazasında xeyli təkmilləşmələr aparılıb. Belə media vasitələri hüquqi münasibətlər sistemində öz yerlərini tuta bilərlər. Ancaq onların artan rolundan cəmiyyətimizin inkişafı naminə istifadə etməliyik.

Sonra MŞ-nin nəzarət-təftiş və mandat komissiyalarının hesabatları dinlənilib. Hesabatlar, ümumilikdə, mətbuatın ümumi problemlərini və təşkilati məsələləri əhatə edib. Sonra məruzələr ətrafında müzakirələr aparılıb.

Qurultayda Naxçıvan Mətbuat Şurasının sədri Rövşən Hüseynov, Milli Məclisin deputatı Aqil Abbas, "Səs" qəzetinin baş redaktoru Bəhrüz Quliyev, "Azərbaycan" qə-

Mahirqızı, "İki Sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, Mətbuat Şurasının sədr müavini, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli, "Xalq qəzeti"nin baş redaktoru Həsən Həsənov və digərlərinin çıxışları dinlənilib. Çıxışlarda Azərbaycanda mətbuatın inkişafı, həm yazılı, həm də elektron medianın maddi-texniki bazasının, jurnalistlərin sosial müdafiəsinin möhkəmləndirilməsi istiqamətində görülən işlərdən danışılıb. Nəticələr Mətbuat Şurasının hesabat dövründəki fəaliyyətini qənaətbəxş qiymətləndiriblər.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov qurultayda çıxış edib. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu demokratik media ənənələrinin Azərbaycanda uğurla inkişaf etdiyini bildirən Əli Həsənov deyib ki, bu gün burada səsvermə keçirildi, özünüz hər şeyi gördünüz. Kimin nə deməsindən asılı olmayaraq, bu gün Azərbaycan mediasından kənara atılmış müəyyən nümayəndələr bu qurultay, burada seçiləcək yeni heyət, sizin jurnalist fəaliyyətiniz haqqında da mənfi rəy formalaşdırmağa çalışacaqlar. Bundan qorxmayın, buna qeyri-adi hal kimi baxmayın. Nə qədər ki, cəmiyyət, insanlar, həyat var, opponentlər də olacaq. Sadəcə olaraq, onlara opponent kimi baxın, çalışın onların sizə hansı formada öz fikirlərini, nifrətlərini ifadə etmələrindən asılı olmayaraq, Azərbaycan xalqına, jurnalistinə uyğun bir formada cavab verin və öz haqqınızı qoruyun. Kənar təsirlərə məruz qalmayın.

Ardı Səh. 5

Martın 10-da Bakıda Azərbaycan jurnalistlərinin VII qurultayı keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndirildi. İştirakçılar ötən qurultaydan keçən dövr ərzində dünyasını dəyişmiş jurnalistlərin xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etdilər. Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov qurultayı açaraq bildirdi ki, məclisdə iştirak etmək üçün 166 üzv təşkilatdan 241 nümayəndə qeydiyyatdan keçib. Yetərsay var və qurultayımız işə başlaya bilər.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin qurultay iştirakçılarına təbrik məktubunu oxudu. Sonra qurultayın sərədarəti, katibliyi, say və mandat komissiyalarının yaradılması üçün təkliflər oxundu, səsə qoyularaq qəbul edildi. Qurultayın gündəliyi səsə qoyularaq qəbul edildi. Qurultay "525-ci qəzet"in baş redaktoru Rəşad Məcidin sədrliyi ilə işini davam etdirdi.

Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov Azərbaycan jurnalistlərinin VI qurultayından ötən dövrdə görülən işlərlə bağlı hesabat məruzəsi ilə çıxış etdi. Hesabat dövründə əldə olunan nailiyyətlər,

məsələlər və onlarla bağlı toplanmış materiallar baxılmaq üçün Şuranın müvafiq komissiyalarına göndərilib. 932 şikayətin 711-i şikayətlər üzrə komissiyada, 159-u reket jurnalistikaya qarşı mübarizə komissiyasında, 14-ü mətbuat ilə dövlət qurumları arasında problemlərin həlli komissiyasında, 48-i sosial-iqtisadi komissiyada araşdırılıb. Şikayətlər üzrə komissiyada baxılan 711 məsələdən 584-ü komissiya səviyyəsində həllini tapıb, digər 127 məsələ barədə çıxarılan rəylər qərar qəbulu üçün idarə heyətinə təqdim edilib. Reket jurnalistikaya qarşı mübarizə komissiyası tərəfindən araşdırılan 159 şikayətdən 104-ü barədə təqdimat hazırlanaraq yekun qərar

Azərbaycan jurnalistlərinin VII qurultayı keçirilib

Şurası haqqında" qanun qəbul edilməsinin zamanı çatıb".

Prezidentin köməkçisi partiya-ların dövlətdən dəstək almasına etirazın da düzgün olmadığını qeyd edərək deyib ki, təminatı olan siyasi partiyaların parlament-də təmsil olunaraq dövlətdən dəstək alan partiyaları ittiham etməyə haqları yoxdur. Mən elə buradan müxalifət partiyalarına üzümü tuturam. O müxalifət partiyalarına ki, Azərbaycanın qanunları çərçivə-sində bu gün parlamentə seçilib-lər, dövlət büdcəsindən öz qanuni maliyyələşmə haqlarını alıblar. Bunun nəyi pisdir? Amma o partiya-lar ki, maliyyə mənbəyi bu gün heç kimə belli deyil və sizin gözünüz qarşısında da hamıdan yaxşı ya-

Sonra qurultayda Azərbaycan Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin tərkibinin genişləndirilməsi məsə-ləsi müzakirə olunub.

Mətbuat Şurasının Nizamna-məsində bu məsələ ilə bağlı təklif səsə qoyularaq qəbul edilib. Dəyi-şiklik nəticəsində İdarə Heyətinin tərkibi genişləndirilib, üzvlərin sayı 17-dən 23-ə çatıb. Şuranın 11 jurnalistdən, 7 ictimaiyyət nümayəndəsindən və 5 internet informasiya resursu təmsilçisindən ibarət İdarə Heyəti formalaşmışdır. Bundan başqa, İdarə Heyətinin 2 jurnalistdən, 2 ictimaiyyət nümayəndəsindən və 2 internet informasiya resursu təmsilçisindən ibarət ehtiyat üzvləri də seçilib.

Azərbaycan jurnalistlərinin VII

Əvvəli Səh. 4

Prezidentin köməkçisi deyib ki, ölkədən qaçan bəzi şəxslər bu gün Azərbaycanın rəmzlərini təhqir edirlər. Həmin şəxslərə olduqları xarici ölkələrin pasportları verilərək, Azərbaycana qarşı təlimatlandırılırlar. Xarici ölkələrin müvafiq orqanları qarşısında öhdəlikləri olanlar Azərbaycan dövlətinə qarşı çirkab yağdırırlar. Azərbaycan mətbuatında isə bir susqunluq var. Buna jurnalistlər xüsusi diqqət yetirməlidirlər. Mətbuat milli dəyərlərimizi, milli rəmzlərimizi müdafiə etməlidir. Azərbaycanı təhqir edən insanlardan valideynləri də imtina ediblər. Həmin adamlar "Facebook"un imkanlarından istifadə edərək, Azərbaycana qarşı irinli çirkab yağdırırlar. Həmin adamlara qarşı müqaviməti ilk olaraq media göstərməlidir.

Azərbaycanda jurnalistika ilə hakimiyyət arasında gözəl tərəfdaşlıq mühitinin yarandığını vurğulayan Əli Həsənov bildirib: "Bunun nəyi pisdir? Əgər Azərbaycan dövləti vergi ödəyicilərinin və Azərbaycanın milli sərvətlərinin

verdiyi imkanlardan onun yaradıcı insanların, akademikinin, sənət adamlarının, Azərbaycan cəmiyyətində yaxşı nümunələr formalaşdıran jurnalistikanın və digər kateqoriyadan olan insanların maliyyələşməsi, maddi-mənəvi tələbatının ödənilməsi üçün istifadə edirsə, bunun nəyi pisdir? Nəyə görə öz dövlətinin milli sərvətindən pay almaq qəbahət hesab olunmalıdır? Bu məsələdə opponentlik etmək istəyənlərə qarşı siz öz münasibətinizi sərgiləyə bilərsiniz. Nəyə görə öz dövlətindən, milli sərvətindən aldığı pay qəbahət sayılmalıdır, amma antiAzərbaycan fəaliyyəti, sizi dövlətinizə, millətinizə qarşı qoymaq cəhdləri ilə Azərbaycana yönələn xarici qrantlardan maliyyələşmək və yaxud da bəhrələnmək normal hal hesab olunmalıdır? Baxın, bu gün sizi ittiham edənlər özləri hansı mənbədən maliyyələşirlər".

Mətbuat Şurasının reket nəşrlərlə bağlı "qara siyahı" hazırladığını xatırladan Ə.Həsənov reket nəşrlərdə çalışanları doğru yola dəvət edərək deyib: "Olan və olmayan kompromatları toplayıb in-

sanları şantaj etmək yaxşı hal deyil. Bu işin axırı yoxdur. Siz özünüzdü təhdid etdiyiniz insanların yerinə qoyun. Mən o insanlarla mübarizə aparmıram, onları doğru yola çağırıram. Mətbuat Şurası qəbul etdiyi etik normaları müdafiə etməlidir. Hesab edirəm ki, "Mətbuat

şayırlar, hamıdan yaxşı təmin olunublar, övladları, özləri dövlətin daxilində və xaricində kifayət qədər yüksək təminatlı həyat sürürlər, onların sizi tənqid etməyə, ittiham etməyə haqları yoxdur. Onların haqsız olduğunu cəmiyyətə siz jurnalistlər çatdırmalısınız.

qurultayında səsvermə nəticəsində Əflatun Amaşov yenidən Mətbuat Şurasının sədri seçilib. Sonda qurultayın qətnaməsi qəbul olunub. Bununla da Azərbaycan jurnalistlərinin VII qurultayı başa çatıb.

Dünən Daxili İşlər Nazirliyi Daxili Qoşunlarının yaranmasından 26 il ötür. DİN-in mətbuat xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, Daxili Qoşunların Baş İdarəsində bu qurumun yaranmasının növbəti ildönümünə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilib. Mərasimdə daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubov və Azərbaycan Prezidentinin Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş və hərbi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Fuad Ələsgərov iştirak ediblər.

Daxili işlər nazirinin müavini - Daxili Qoşunların komandanı, general-leytenant Şahin Məmmədov qurumun yaranması, inkişafı və bugünü barədə geniş məruzə ilə çıxış edib.

Daha sonra tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Prezidentinin Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş və hərbi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Fuad Ələsgərov təməli Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan ordu quruculuğu ənənələrinin bu

Daxili Qoşunların yaranmasının 26-cı ildönümü qeyd olunub

gün də uğurla davam və inkişaf etdirildiyini, ali diqqət və qayğı, eyni zamanda ciddi nəzarət, tələbkarlıq sayəsində Daxili Qoşunların qarşıya qoyulan, qanunvericiliklə üzərinə düşən bütün vəzifələrin öhdəsindən gələ bilən, yüksək peşəkarlığa, döyüş və fiziki hazırlığa malik mobil bir quruma çevrildiyini məmnunluqla vurğulayıb, ölkə iqtisadiyyatının davamlı inkişafının, mövcud ictimai-siyasi sabitliyin əməliyyat-xidməti fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, maddi-texniki təminatın daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində təşkilati-praktik addımların atılması üçün əlverişli zəmin

yaratdığını qeyd edib.

Daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubov çıxışında vurğulayıb ki, bu gün dövlət başçısının ali diqqət və qayğısının, tələb və göstərişlərinin nəticəsi olaraq, Daxili Qoşunlar qarşısına qoyulan istənilən döyüş tapşırığını yüksək keyfiyyətlə yerinə yetirməyə qadirdir. Nazir deyib ki, Daxili Qoşunların inkişafı üçün qəbul edilən qərarlar, göstərilən diqqət və qayğı şəxsi heyət tərəfindən həmişə dərin minnətdarlıqla və ruh yüksəkliyi ilə qarşılanıb. Ölkə rəhbərinin Daxili Qoşunların müxtəlif tədbirlərində iştirakı, eləcə də

Qoşunların xidməti fəaliyyətinə verdiyi yüksək qiymət, haqqında söylədiyi dəyərli fikirlər, tövsiyələr hər zaman fəaliyyət proqramı kimi qəbul olunmaqla şəxsi heyəti daha böyük uğurlara ruhlandırır. Mehz dövlətin əvəzsiz dəstəyi sayəsində Daxili Qoşunların maddi-texniki bazasının, kazarma-yaşayış fondunun yaxşılaşdırılması istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilib, hərbi hissələr beynəlxalq standartlara uyğun olan texnika, xüsusi vasitələr və rabitə sistemləri ilə təchiz edilib.

Çıxışının sonunda R.Usubov daxili işlər orqanlarının fəaliyyətini

her zaman yüksək qiymətləndirən, peşə bayramı ərəfəsində bir qrup hərbi qulluqçunu dövlət mükafatları ilə təltif edən, həmçinin şəxsi heyətin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı müvafiq sərəncamlar imzalayan ölkə prezidentinə minnətdarlığını bildirib və əmin edib ki, hərbi qulluqçular bundan sonra da müstəqilliyin, sabitliyin və təhlükəsizliyin keşiyində ayıq-sayıq dayanacaq, vətəndaşların qanuni mənafelərinin hüquqazidd əməllərdən qorunmasında səy və bacarıqlarını əsirgəməyəcək, döyüş hazırlıqlarını daim artıracaqlar.

13 mart 2018-ci il

Avropadakı xəyanətkarlar cavablarını aldılar!

*Azərbaycanın tanınmış ictimai-siyasi xadimləri
Vətən satqınlarını kəskinliklə qınayaraq, ifşa etdilər*

Prezident seçkilərinin keçirilməsi günü yaxınlaşdıqca dağıdıcı müxalifət və onların xarici havadarları, həmçinin, erməni lobbisinin maliyyələşdirdiyi insanlar - xüsusilə Avropada "siyasi mühacir" adı altında yaşayan milli xəyanətkarlar daha da azğınlaşaraq, daxillərində Vətən və dövlətçilik amillərinə qarşı formalaşmış çirkəbli təfəkkürlərini faş edirlər. Onların yaşadıkları ölkələrdə yaxşı yaşamaq və ömürlük oturmaq izni almaq məqsədləri isə, bilavasitə atdıqları addımlarından daha aydın görünür. O cümlədən, dağıdıcı qanad siyasət-bazlarının seçkilərdə iştirak etmə barədə qərarlarına, "boykot" taktikalarına baxmayaraq, onların rüsvayçı hay-küyü seçkilərə qatılacaq, tərəflərdən fərqli olaraq, qəbəriş şəkildə müşahidə edilir və bu faktın özü də sözügedən ünsürlərin özünüifşalarını sübuta yetirmiş olur. Beləliklə, görünən budur ki, Avropada özlərinə "azərbaycanlı" deyib, seçkiqabağı gərginlik yaratmağa çalışan milli xəyanətkarlar bütün güclərini və imkanlarını səfərbər edirlər.

Əli Həsənov: "Onlara qarşı ilk olaraq media dirəniş göstərməlidir"

Bu arada, Azərbaycan Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov Azərbaycan jurnalistlərinin VII qurultayında çıxışı zamanı sözügedən məsələ barədə fikirlərini qeyd edərkən bildirib ki, bəzi şəxslər ölkədən qaçaraq, Azərbaycanın simvollarını təhqir edirlər. "Həmin şəxslər xaricə gedən kimi onların pasportlarını alırlar, Azərbaycana qarşı təlimatlandırılırlar"-deyə vurğulayan dövlət rəsmisi jurnalistlərə tövsiyə edərək bildirib ki, Azərbaycan mətbuatı bu cür insanlara qarşı mübarizə aparmalıdır: "Baxın, həmin insanlardan valideynləri də imtina ediblər. Həmin insanlar "facebook"un imkanlarından istifadə edərək, çirkəb yağdırırlar. Onlara qarşı, ilk olaraq, media dirəniş göstərməlidir".

Novella Cəfəroğlu: "Bu, siyasət deyil, tərbiyəsizlikdir"

Ölkəmizdə hüquq müdafiəçiliyi edən tanınmış şəxslər də Avropadakı "siyasi mühacirlərin" çirkəbli davranışlarına qarşı sərt münasibətlərini bildirməkdədirlər. Belə ki, son günlər Orduxan Teymurxanın, Məhəmməd Mirzəlinin, Vidadi İsgəndərlinin dövlət və hökumətin nüfuzlu xadimlərinə qarşı sergilədikləri aşırı tərbiyəsizliklərə qarşı hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu sərt münasibət bildirib. O, xüsusilə, YAP-ın İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzovun V.İsgəndərli ilə bağlı ortaya çıxardığı

faktı dəstəkləyərək, deyib ki, ümumiyyətlə, heç bir milli azadlıq hərəkatında iştirak etməyən indi xarici ölkədə özünü "mübariz siyasətçi" kimi təqdim etməsi yolverilməzdir. Həmçinin, təhqirlərlə çıxış edib, bunu "siyasi mübarizə" və "müxalifətçilik" kimi qələmə verənlər ciddi şəkildə yandırılmalıdır. "Əvəla, hər kəs başa düşür ki, təhqirlə nəyə nail olmaq mümkün deyil. Tənqid etmək olar, amma təhqir heç kimə yaraşmır. İkinci-

si, Siyavuş Novruzov dediklərində haqlıdır. Mən Siyavuş Novruzovu hərəkat illərindən tanıyıram. Ondən söyüş və təhqir eşitməmişəm"-deyə qeyd edən N.Cəfəroğlu YAP rəsmisinin məlum müraciətinin diqqətəlayiq olduğunu bildirib: "Onun müraciəti diqqətəlayiqdir. Birincisi, insanı təhqir etmək olmaz. Siyasətdə isə mübarizə daha doğru-dürüst getməlidir. İkincisi, siyasətlə məşğul olan, siyasi mübarizə aparən şəxs rəqibinin xanımını və ailə üzvlərini necə təhqir edə bilər? Bu, insanlığa zidd davranışdır. Hansısa şəxslə siyasi mübarizə aparırsan apar. Amma ailəni, xüsusilə, qadınları təhqir edərsən, artıq bu, siyasət deyil, tərbiyəsizlikdir".

"Ailəni siyasətə qatmaq olmaz. Görünür, bəziləri ailənin müqəddəs olduğunu hələ dərk edə bilmir"-deyən hüquq müdafiəçisi Siyavuş Novruzovun sözügedən məsələdə kifayət qədər haqlı olduğunu vurğulayıb: "Hesab edirəm ki, Siyavuş Novruzov bu məsələləri yerində qaldırır və haqlıdır. Mən siyasi mübarizədə və fəaliyyətdə təhqirə yol verilməməsi, ailə üzvlərinin bura aid edilməməsi haqda fikirlərlə tam razıyam və bu müraciəti dəstəkləyirəm".

N.Cəfəroğlu deyib ki, o, bu tip adamları rədd edir: "Çox pis və əxlaqsız sözlər yazırlar. Mən belələrini dərhal dostluq siyahımdan çıxarıram və ya blok edirəm".

Orduxan Teymurxan adlı şəxs heç vaxt Azərbaycan siyasətində iştirak etməyib. Amma indi Avropada oturub təhqirlə məşğuldur. Sən Azərbaycanda siyasətlə məşğul olmamasın, hərəkatda iştirak yoxdur, sonrakı dövrdə proseslərdə təmsil olunmasın. İndi gəlib dərs keçirsən? Bu adamlar xaricə gediblər və yaqın ki, indi orada vəziyyətləri yaxşı deyil. Ya onları ölkələrdən çıxarmaq istəyirlər, ya da kiminsə əlinə pul almaq lazımdır deyərək Azərbaycana, ziyalıları, ictimai xadimləri, hökumət üzvlərini təhqir edir, şər və böhtana üstünlük verirlər. Bu da qeyri-əxlaqi hərəkatdır. Mən söyüş və təhqiri rədd edirəm, etika çərçivəsində haqlı tənqid isə mümkündür..."

"Açıqı, bunlar təhqiri ya pul qarşılığında, ya da başqa məqsədlər naminə edirlər"-deyə qeyd edən hüquq müdafiəçisinə görə, təhqir edənlər əsas adamlar deyil, onlar, sadəcə, icraçılardır: "Qırmızı cizgiləri aşmaq əxlaqsız hərəkatdır. Vidadi İsgəndərli milli azadlıq hərəkatında iştirak etməyib. Mən bu adamı nə xalq hərəkatında görmüşəm, nə də adını eşitmişəm. O, həbs ediləndə, bir neçə hüquq müdafiəçisi ilə Göyçay rayonu na getdik. Onu müdafiə etdik, azadlığa çıxmasına çalışdıq. Ancaq həbsdən çıxandan sonra bizim haqqımızda min söz danışdı. Beləsinə nə deyəsən? İndi də xəbər yayıb ki, guya hökumət göstəriş verib və mən ona

zəng vurmuşam. Yalanın, şər və böhtanın da ölçüsü olar... Xaricə təzə gedənlərin bəzi düşüb ortaya. Üstəlik, burada nə siyasətdə olublar, nə də QHT-lərdə fəaliyyət göstəriblər. Onlardan elə sözlər eşidirsən, adamın ağzı açıq qalır... Dövlət hamımızın. Azərbaycan dövlətinin ünvanına mənfi söz deyəndə, mənə pis təsir edir. Dövlətə çamur atanların düşməniyəm".

**Tənzilə Rüstəmخانlı:
"Onlar ermənilərdən də pis şəkildə Azərbaycan əleyhinə danışirlar"**

QHT sədri, Azəri-Türk Qadınlar Birliyinin sədri Tənzilə Rüstəmخانlı da mövzu ilə bağlı fikirlərini açıqlayarkən deyib ki, xaricdə yaşayan bəzi xəyanətkarlar heç vaxt mil-

li maraqlar baxımından fikirlər bildirməyiblər: "Biz Amsterdamsda olan zaman həmin vətəndaşlar Xocalı faciəsindən danışmadılar. Əksinə, Azərbaycanın əleyhinə təbliğat apardılar".

Onun da sözlərinə görə, Azərbaycandan gedən bəzi vətəndaşlar ölkə əleyhinə təbli-

ğat aparmamalıdır: "...Avropaya gedəndən sonra kim olursan ol, öz dövlətinə pislik edib, əleyhinə təbliğat aparmaq olmaz. Azərbaycan bizim dövlətimizdir. Bu il Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi qeyd olunacaq. Onlar dövlətimizin ağırlı Qarabağ torpağının işğal altında olması, Xocalı kimi bir faciəni yaşanması, 1918-ci il Mart Soyqırımı barədə çıxışlar, təbliğatlar etmirlər. Biz Amsterdamsda olan zaman həmin insanlar Xocalı faciəsindən danışmadılar. Əksinə, Azərbaycanın əleyhinə təbliğat apardılar. Bu cür hərəkatı ermənilər edir. Bəzən onlar ermənilərdən də pis şəkildə Azərbaycan əleyhinə danışirlar. Biz onları alqışlamırıq. Kimsə də alqışlaya bilməz. Ermənistanda qoyub gəldiyimiz dedə-baba torpaqlarımız var. Ordan köç edəndə ermənilər bizim gəncləri və körpələri dəmir boruya salıb, ağızını qaynaqlayıb boğaraq öldürüblər. Bunlardan danışan yoxdur. Tənqid edə bilirlər, amma Azərbaycan bayrağını təhqir edib, ölkə maraqlarına zidd olan işlərlə məşğul olmaq düzgün deyil. Ermənilər əl-ələ verib yığışsa, bu gün bizim orda yaşayan bəzi insanların ölkəmizə vurdugu zərbəni Azərbaycan dövlətinə vura bilməzdi".

Görünən budur ki, artıq Avropada tərbiyəsizliklər edərək, milli-əxlaqi dəyərlərimizi ayaq altına atanlar, dövlətçilik maraqlarımızı erməni lobbisinin pullarına satanlar, eləcə də, onları müdafiə edən radikal müxalifət "liderləri" bu əməllərindən heç bir siyasi səmərə əldə edə bilmədilər. Əksinə, onlar Azərbaycan xalqının daha çox nifrətini qazandırlar. Bu isə, belə ünsürlərin siyasi ölümü kimi də qiymətləndirilə bilər.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Milli Məclis 31 Mart soyqırımına həsr olunmuş iclas keçirəcək

Milli Məclis 31 mart soyqırımının 100 illiyinə həsr olunan iclas keçirəcək. SİA-nın məlumatına görə, iclas martın 30-na təyin olunub. Toplantıda soyqırımla bağlı qərar layihəsinin və dünya ictimaiyyətinə müraciətin müzakirəsi və qəbulu gözlənilir.

DSX əməkdaşları küləkli havada dənizdə köməksiz qalmış balıqçıları xilas ediblər

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Sahil Mühafizəsi tərəfindən Xəzər dənizinə çıxan üzme vasitələrinə nəzarətin təşkili və xilasətmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi davam etdirilir.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirlər ki, martın 9-da Astara reyndə "ŞA-284" bort nömrəli "Yamaha-85" mühərrikli üzme vasitəsinin 2 nəfərdən ibarət heyəti tərəfindən DSX Sahil Mühafizəsinin "Kələdəhnə" sahil nəzarəti məntəqəsinə mühərrikdə yaranmış nasazlıq səbəbindən xilas edilmələri barədə müraciət olunub. Sahil nəzarəti məntəqəsi tərəfindən cənub istiqamətində xidmətdə olan sərhəd gözətçi gəmisi ilə əlaqə saxlanılaraq təhlükədə olan üzme vasitəsinin koordinatları ötürülüb.

DSX Sahil Mühafizəsinin sərhəd gözətçi gəmisinin həyata keçirdiyi axtarış-xilasətmə tədbirləri nəticəsində texniki nasazlıq səbəbindən sahildən 2,5 mil məsafədə dənizdə qalmış balıqçı qayığı aşkar edilib, küləkli hava şəraitində yedəyə alınaraq sahile çıxarılıb.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçuları tərəfindən xilas edilmiş şəxslərin Astara rayonu Şahağacı kənd sakinləri Quliyev Həsənqulu Ağaqlu oğlu və Nəhmətov Nail Feyzulla oğlu olmaları müəyyən edilib.

Siyavuş Novruzov: "Milli Şura mitinqdə eyni sözləri təkrar etməklə məşğul idi"

"A zərbaycanda hər zaman sərbəst toplaşmaq azadlığı qorunub. Bu proseslər həmişə şəffaf şəkildə öz həllini tapıb. Milli Şuranın bu gün keçirdiyi mitinq də onun bir nümunəsidir". Bunu SİA-ya açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyasının İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzov deyib. YAP İcra katibinin müavininin sözlərinə görə, bu mitinqdə də həmişəki kimi "Milli Şura"nın öz tərəfdarlarından ibarət olan min nəfərdən artıq adam toplaşmışdı və indiyədək deyilən sözləri təkrar etməklə məşğul idilər: "İştirakçılar da müxtəlif kateqoriyalı insanlar idilər. Orada hər cür adam - islamçı, avropaşünas və s. var idi. Təbii ki, bu da sırf əqidə ilə bağlı deyildi. Həmin mitinqdə olanlar ayrı-ayrı problemlərlə bir araya gəlmişdilər. Sözügedən mitinqdə iki istiqamətdə çıxış oldu. Korrupsiya ilə bağlı indiyədək söylədiklərini yenə dilə gətirdilər. Bunların heç biri həqiqətə söykənmir. Digər istiqamət isə son vaxtlar gündəmdə olan məsələ kimi müxtəlif adamların siyasi mübarizəyə uyğun gəlməyən sözləri, ifadələri gündəmə gətirməsi idi".

Bəhrüz Quliyev: "Müxalifət bu mitinqlə növbəti dəfə özünü ifşa etdi"

"R adikal müxalifətin "Məhsul" stadionunda "ümumxalq mitinqi" adlandırdıqları mitinqin fiaskoya uğrayacağı gözlənilən idi". Bunu SİA-ya açıqlamasında "SƏS" Media Qrupunun rəhbəri Bəhrüz Quliyev deyib. Media Qrupunun rəhbərinin sözlərinə görə, mitinqdə çıxış edənlər köhnə şüarlar, mənasız çıxışlar, əsassız ittihamlar səsləndirməklə mitinqlərə daha çox insan cəlb edəcəklərini düşünürlər: "Amma onlar unudurlar ki, öz çıxışlarında dövlətçilik maraqlarına qarşı ifrat dərəcədə qərəzli və əsassız fikirlərə yer verərək, nəticədə özlərini ifşa edirlər. Dövlətin yürütdüyü demokratik, uğurlu daxili və xarici siyasətə qarşı böhtançılıq, şər və qarayaxma yolu ilə kölgə salmağa cəhd edən Əli Kərimli kimi tükənmiş "siyasətçilər" hakimiyyətdə olduqları dövrü nə tez unudublar? Müstəqilliyimizin ilk illərindən indiyədək xalqın siyasi baxışları, dünyagörüşü, hadisələrə qiymət vermək, analiz etmək qabiliyyəti xeyli təkmilləşib. Radikallar ancaq özlərini və ətrafındakı 5-10 nəfəri aldada bilərlər. Xalqımız inkişafın, tərəqqinin tərəfdarıdır, müxalifətin arzuladığı xaosun yox". B. Quliyev əlavə edib ki, müxalifət bu mitinqlə növbəti dəfə özünü ifşa etdi: "Bu gün hakimiyyət xalqın maraqlarının əsas qaranlı və müdafiəçisidir və üzə çıxan müəyyən problemlərin həll olunması istiqamətində dövlətimiz nəhəng işlər reallaşdırılır. Ona görə də özlərinə müxalifətçi adı qoyub mitinq keçirənlər sadəcə, Qərbi havadarlarının gözlərindən pərdə asmaq üçün bu kimi teatralizə olunmuş uğursuz tamaşalarını sərgilədilər. Amma nəticədə xalq da gördü ki, bu, tükənmiş müxalifətin növbəti uğursuzluğu idi".

Hikmət Babaoğlu: Azərbaycanda mitinqlərin keçirilməsi hal-hazırda ictimai sifariş deyil"

"A zərbaycanda mitinqlərin keçirilməsi hal-hazırda ictimai sifariş deyil. Çünki mitinq zəruri edən səbəblər yoxdur. Təbii sosial siyasi proseslər mitinq məsələsini aktuallaşdırmayana qədər də süni şəkildə ictimai ovqatı mitinq əhval-ruhiyyəsinə kökləmək mümkün olmayacaq. Təəssüf ki, öz fəaliyyətini ölkənin real ictimai münasibətləri ilə deyil, xarici qüvvələrin diktəsilə müəyyənləşdirən bir qrup siyasi macərəpərəst mart ayının 10-da mitinq keçirməklə bağlı uğursuz cəhd etdi və növbəti dəfə cəmiyyət qarşısında özünü ifşa etdi. Ancaq şübhəsiz ki, mitinq qərarının kortəbii verildiyini də söyləmək doğru olmazdı". Bunu SİA-ya açıqlamasında "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, millət vəkili Hikmət Babaoğlu deyib.

Onun sözlərinə görə, hazırda ictimai-siyasi həyatımızda mühüm siyasi fəallıq mərhələsidir və seçkilərə hazırlaşırıq: "Seçkilərin demokratik əsaslarda keçirilməsi üçün mühüm faktorlardan biri olan sabitlik mövcuddur və ölkənin müvafiq institusional qurumları, demokratik təsisatları bunun təmin edilməsi üçün effektiv fəaliyyət göstərir. Ancaq görünür, milli maraqlarımızın lehinə olan belə vəziyyət bəzi antiəzərbaycançı mərkəzləri qane etmir. Ona görə də daxilimizdəki marginal qruplar vasitəsilə xaos yaratmaqla demokratik proseslərə kölgə salmaq istəyirlər. Bunun üçün kifayət qədər maddi resursları da səfərbər edirlər. Ancaq göründüyü kimi, mitinq adlandırdıqları məcburi toplantıya min və min beş yüzden artıq insan cəlb edə bilmirlər. Ona görə ki, Azərbaycan cəmiyyəti siyasi hazırlıq baxımından kifayət qədər yetkin cəmiyyətdir və belə mitinqlərin ölkədaxili sabitliyi pozmağa və milli maraqlarımıza zərər vurmağa hesablandıqları yaxşı bilir. Düşünürəm ki, marginal qruplar da onların xaricdəki havadarları da bu həqiqəti başa düşüb Azərbaycanın ictimai rəyi ilə manipulyasiya etməyin mümkün olmadığını nə qədər tez dərk etsələr, bir o qədər yaxşı olar".

Ceyhun RASIMOĞLU

Bu il Azərbaycanda qazlaşma səviyyəsi 95 faizə çatacaq

Son illərdə Xəzərin ölkəmizə məxsus sektorunda kəşf edilmiş yeni yataqlar Azərbaycanın həm də zəngin qaz mənbələrinə malik olduğunu göstərib. Azərbaycan, qısa müddət ərzində, dünyada qaz ixrac edən ölkə kimi tanınıb. Bu, ilk növbədə, böyük ehtiyatlara malik "Şahdəniz" yatağının sayəsində baş vermişdir. "Şahdəniz" həm də Azərbaycan qazını Avropaya nəql edəcək 3500 kilometrlik "Cənub Qaz Dəhlizi"nin əsas ehtiyat mənbəyidir.

Lakin "Şahdəniz" Xəzərdə tək deyil. Yaxın gələcəkdə bir sıra digər perspektivli yataqlardan da hasilata başlanacaq. "Şahdəniz" sahildən təxminən 75 kilometr cənubda yerləşən nəhəng yataqdır. Nəhəngliyi onunla sübut olunur ki, bu yatağın ehtiyatlarını iki mərhələdə işləmək lazım gəlib. Mütəxəssislərin dediklərinə görə, hətta "Şahdəniz-3"ün də olacağı istisna deyil. "Şahdəniz-1"dən 11 ildir ki, qaz hasil olunur. 2006-cı ilin sonlarından başlayaraq mavi yanacaq Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) vasitəsilə Azərbaycana və Gürcüstana, 2007-ci ildən isə bu kəməre birləşən 280 kilometrlik xətlə Ərzurumadək (bütövlükdə, Bakı-Tbilisi-Ərzurum kəməri) çatdırılır. Artıq "Şahdəniz-2" layihəsi üzrə quruda və dənizdə aparılan işlərin 96 faizi tamamlandı. Genişləndirilən CQBK "Şahdəniz-2"nin ilk qazını Gürcüstan-Türkiyə sərhədinə çatdıracaq. Türkiyə ərazisində isə qazı 1900 kilometrlik TANAP (Transanadolu Qaz Boru Kəməri) nəql edəcək. 2020-ci ildən Azərbaycan qazı TAP (Transadriatik Qaz Boru Kəməri) vasitəsilə Avropa ölkələrinə də ixrac edilməyə başlayacaq.

TAP-ın ən böyük hissəsi Yunanıstanda yerləşir. Belə ki, bu ölkənin ərazisində 550 kilometrlik yol keçən kəmər Albaniyada 210, Adriatik dənizinin dibində 105 kilometr məsafə qət edir. Kəmərin İtaliyanın Puqlia bölgəsində sahile çıxan bir neçə kilometrlik

hissəsi həmin ölkənin qazpaylayıcı şəbəkəsinə qoşulur. Beləliklə, indi 7 ölkə - Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə, Yunanıstan, Bolqarıstan, İtaliya və Albaniya "Cənub Qaz Dəhlizi"nin üzvüdür. Daha üç Balkan ölkəsi - Xorvatiya, Monteneqro, Bosniya və Herseqovina isə layihənin növbəti mərhələsində Azərbaycanın tərəfdarları olacaqlar. Gələcəkdə ara keçid boru kəmərləri ilə İsveçrə, Avstriya, Fransa, Almaniya və Belçikaya, hətta İngiltərəyə də təbii qaz transferinin mümkün olacağı istisna edilmir.

İlkin mərhələdə Türkiyəyə ildə 6 milyard kubmetr, Avropaya 10 milyard kubmetr qaz ixrac olunacaq. Daha sonra nəql edilən qazın həcmi artaraq, 2023-cü ildə 23 milyard kubmetr, 2026-cı ildə 31 milyard kubmetrə çatacağı gözlənilir. Bununla yanaşı, "Abşeron", "Ümid", "Babək", "Qarabağ", "Dan ulduzu", "Əşrəfi", "Şahdəniz-3" və digər yataqlar "Cənub Qaz Dəhlizi"nin növbəti inkişaf mərhələsində ehtiyat bazası ola bilər. Bu yataqlar sırasında "Abşeron"un xüsusi yeri var.

2017-ci ilin fevralında SOCAR layihənin İşlənmə Proqramını təsdiq edib. İşlənməyə Erken Hasilat Proqramı ilə start veriləcək. Bu proqrama əsasən, 2019-cu ilin sonu üçün yerli bazar qazla təmin ediləcək. "Abşeron" bloku dənizdə, Bakıdan 100 kilometr aralıda, suyun 500 metr dərinliyində yerləşir. Birinci quyunun qazılmasından sonra aparılan araşdırmaların nəticələri quyuda

bir neçə trilyon kubfut qaz və kondensatın olduğunu təsdiq edib. "Abşeron"un kəşfindən sonra ilkin layihə işlərinə start verilib. İlkin işlənmə mərhələsinin nəticələri, eləcə də, dünya iqtisadiyyatının, o cümlədən, neft-qaz sənayesinin hazırkı vəziyyəti nəzərə alınaraq, "Abşeron" yatağının işlənməsinə erkən hasilat planı ilə başlamaq qərara alınıb.

Bütün bunlar ölkənin başdan-başa qazlaşdırılması işinin tamamlanmasına imkan verəcək. Hazırda Azərbaycanda qazlaşma 93 faizə çatıb. Ən ucqar kəndlərə qədər qaz xətləri çəkilib. Hədəf bütün kəndlərin qazlaşdırılmasıdır və buna nail olunacaq. Zəngin yataqlar bütün Azərbaycanı, eləcə də, bir sıra digər ölkələri mavi yanacaq təmin edəcək. Bu mənada, bu il Prezident İlham Əliyevin imzaladığı Sərəncam da ölkədə qazlaşma səviyyəsinin daha da yüksəldilməsinə əlavə təkan verəcək. Belə ki, Azərbaycanda qazlaşma səviyyəsinin 95 faizə çatdırılması məqsədilə SOCAR-a 100 milyon manat ayrılıb.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev martın 5-də "Yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, 2018-ci ilin sonuna kimi ölkədə qazlaşma səviyyəsinin 95 faizə çatdırılması istiqamətində işlərin davam etdirilməsi məqsədilə SOCAR-a 100 milyon manat ayrılıb.

2018-ci ildə Lənkəran rayonunun Mollakənd və Şovu kəndlərinin, Şəkinin Çayqaraqoyunlu, Baş Küngüt, Yevlaxın Rüstəmli, Qaraməmmədli, Ağcabədinin Biləyən, Şotlandlı, Ağdaşın Orta Ləki, Aşağı Nemətəbad, Ağsunun Nuran kəndinin, Astaranın Rinə kəndinin, Beyləqanın Əmirzeydi kəndinin, Bərdənin Hacibəyli, Kafarlı, Cəlilabadın Cəlayir kəndinin, Daşkəsənin Quşçu, Bayan, Gədəbəyin Çaldaş, Səbətkeçmez, Goranboyun Həmənlı kəndinin, Göyçayın Kürdşaban, Şəkili, Göygölün Şəhriyar, Kərəmli, Çaykənd, Xaçmazın Krasni Xutor kəndinin,

İmişlinin Aranlı, Qızılkənd, İsmayılının Lahıc, Qaraqaya, Gəndov, Namazgah, Kürdəmirin Qarasu kəndinin, Qaxın Meşəbaş kəndinin, Qəbələnin Mıxlıqovaq, Kötüklü, Qobustanın Şıxahırlı kəndinin, Qubanın Ərməki, Güneyməhlə, Qusarın Pıral, Cibir və Lerikin Veri kəndinin qazlaşdırılması nəzərdə tutulur.

Bundan başqa, cari il ərzində Masallı rayonunun Tatyanooba və Güllütəpə kəndlərinin, Neftçalanın Ərəbqardaşbəyli, Cəngan, Oğuzun Muxas kəndinin, Saatlının Məzrəli, Azadkənd, Sabirabadın Yuxarı Axtaçı, Yasıtqobu, Salyanın Düzənlik, Peyk, Siyazənin Qozağacı kəndinin, Şabranın Sumağava Qazma, Qorğan, Şamaxının Bağırılı, Ovçulu, Şəmkinin Yeni Göyçə kəndinin və Şəmkir şəhərinin "Sərxan" adlanan ərazinin, Qaracəmirli kəndində yeni massivin, Tərtərin Solyulan, Hacallı, Alışarlı, Rəcəbli, Kövdadıq, Bildirçinli, Umudlu və Aşağı Qapanlı kəndlərinin, Tovuzun Hunanlar, Əhmədabad, Ucarın Ramal, Əlikənd, Yardımlının Gavran kəndinin, Zaqatalanın Bəhmətli, Lahıc, Zərdab rayonunun Şıxbağı və Nəzərəllı kəndlərinin qazlaşdırılması planlaşdırılır.

Məcburi köçkünlərin yaşadığı ərazilər üzrə isə il ərzində 3 rayonda 4 qəsəbənin qazlaşdırılması nəzərdə tutulur: Ağdam rayonunun Ergi adlanan ərazisində salınmış qəsəbəsinin (Ağdam, Şuşa və Laçından olan məcburi köçkünlər) və "Mirzələr" qış otlağı ərazisində salınmış yaşayış massivinin (Şuşadan olan məcburi köçkünlər), Ağcabədi rayonunun Taxtakörpü adlanan ərazidə salınmış qəsəbəsinin (Laçından olan məcburi köçkünlər), Sabirabad rayonunun Rüstəmli kəndinin ərazisində salınmış qəsəbəsinin (Zəngilandan olan məcburi köçkünlər).

Beləliklə də, Prezident İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamına əsasən, cari ildə 44 rayon üzrə 79 kənd və 4 qəsəbə tamamilə qazlaşdırılacaq və bu il Azərbaycanda qazlaşma səviyyəsi 95 faizə çatacaq.

"Səs" Analitik Qrupu

Gömrük işi inkişaf edir və daim təkmilləşir

Əsası Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə davam etdirilən uğurlu və mütərəqqi siyasət nəticəsində bu gün Azərbaycanda bütün sahələrdə olduğu kimi, gömrük işinin təşkili istiqamətində də mühüm nailiyyətlər əldə olunub.

Aparılan genişmiqyaslı islahatlar, müasir təbiiqlər hesabına gömrük orqanları dinamik şəkildə inkişaf edərək nəinki ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, eyni zamanda, beynəlxalq ticarətin təhlükəsiz və sürətli şəkildə həyata keçirilməsində mühüm rol oynayan quruma çevrilib. Bu baxımdan, son 15 illik dövr ulu öndərin layiqli davamçısı - Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi sayəsində mütərəqqi islahatların aparılması, yüksək iqtisadi göstəricilərin əldə olunması ilə yanaşı, həm də global transmilli enerji və nəqliyyat-kommunikasiya layihələrinin reallaşması, balanslaşdırılmış daxili və xarici siyasətin həyata keçirilməsilə yadda qalacaq.

Müstəqil Azərbaycanın qurucusu Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasətinin nəticəsi olaraq qısa zaman kəsiyində Azərbaycan Respublikası dövlətçilik ənənələrinin formalaşdırılması, strateji dövlət təsisatlarının qurulması, ölkənin davamlı və dayanıqlı inkişafı istiqamətində mühüm addımlar atıb. Məhz ulu öndərin dərin zəkası və müdriyyətinin nəticəsi olaraq müstəqilliyinin ilk illərində bütün sahələrdə tənəzzül dövrünü yaşayan Azərbaycan sürətli inkişaf yoluna qədəm qoyub və regionun lider dövlətinə çevrilib. Bütün sahələrdə olduğu kimi, gömrük işinin təşkili, beynəlxalq standartlara cavab verən müasir gömrük siyasətinin həyata keçirilməsi də ulu öndərin yüksək idarəçilik qabiliyyəti sayəsində mümkün olub. Məhz onun diqqət və qayğısı nəticəsində gömrük orqanlarında həyata keçirilən əsaslı islahatlar, peşəkar kadrların hazırlanması, müasir tələblərə cavab verən maddi-texniki bazanın təşkili ölkəmizin gömrük xidmətinin beynəlxalq arenada nüfuzlu yer tutmasına şərait yaradıb.

Möhkəm təməllər üzərində qurulan gömrük sistemi

Hər bir ölkənin dövlətçiliyi sərhəddən başlayır, mükəmməl siyasətin əsas konturları elə sərhəd dirəkləri ilə müəyyənləşir. Etibarlı gömrük xidməti isə hər bir zaman dövlətçiliyin mühüm və əhəmiyyət-

li amillərindən biri hesab olunur. Dövlət Gömrük Komitəsinin ən sırası əməkdaşından rəhbərliyə qədər hər biri Azərbaycanda gömrük işinin möhkəm təməllər üzərində inkişafına böyük məsuliyyət hissi ilə yanaşır və bu sistemin təkamül yolu ilə dünya standartları səviyyəsinə çatdırılmasının vacibliyini başa düşür. Bu baxımdan, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 1 fevral 2007-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilən "Azərbaycan Respublikası gömrük sisteminin 2007-2011-ci illərdə inkişafına dair Dövlət Proqramı"nın, eləcə də Azərbaycan Prezidentinin 11 noyabr 2008-ci il tarixli fərmanına əsasən, Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrindən keçirilən malların və nəqliyyat vasitələrinin yoxlanılmasında "bir pəncərə" prinsipinin tətbiq edilməsində də məqsəd ölkədə gömrük sisteminin inkişafını sürətləndirmək, onun normativ-hüquqi və maddi-texniki təminatını yaxşılaşdırmaq və gömrük orqanlarının fəaliyyətini daha da təkmilləşdirmək olub.

"Azərbaycan Respublikası gömrük sisteminin 2007-2011-ci illərdə inkişafına dair Dövlət Proqramı" dövlətin gömrük siyasətinin həyata keçirilməsində mühüm mərhələ olmaqla, 2007-2011-ci illərdə bu sahənin daha sürətlə inkişafı ilə bağlı əsas vəzifələri, istiqamətləri və yerinə yetirilməli olan tədbirləri müəyyənləşdirib. Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi

üzrə Tədbirlər Planına əsasən, Dövlət Gömrük Komitəsində Avropa İttifaqı və BMT-nin İnkişaf Proqramı tərəfindən "Azərbaycan Gömrük Xidmətinin təkmilləşdirilməsi" layihəsi çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının yeni Gömrük Məcəlləsinin layihəsi hazırlanıb və 2011-ci ilin iyununda Milli Məclisin iclasında üçüncü oxunuşda təsdiq edilib. Bundan başqa, Tədbirlər Planına əsasən, gömrük işi və ticarət sahəsində beynəlxalq konvensiyalara qoşulma üzrə təkliflər hazırlanıb, Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətinin mal nomenklaturunun (XİF MN) şərhli işlənilib, gömrük ödənişlərinin alınmasında kart sistemindən istifadəyə keçid təmin edilib və s. işlər görüldü.

Azərbaycan Prezidentinin "Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrindən keçirilən malların və nəqliyyat vasitələrinin yoxlanılmasında "bir pəncərə" prinsipinin tətbiqi haqqında" fərmanına əsasən, 2009-cu il yanvarın 1-dən dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrində "bir pəncərə" prinsipi tətbiq edilərək, sərhəd-keçid məntəqələrində nəzarət növlərini inteqrasiya edilmiş qaydada həyata keçirməklə sərhəd-keçid prosedurlarının daha da sadələşdirilməsi, nəqliyyat və mal axınına əlverişli şərait yaradılması, vaxt itkisinin minimuma endirilməsi və bu sahədə qabaqcıl dövlətlərdə olduğu kimi, minimum vaxt limitlərinə riayət edilməsinə nail olunub.

Fərmana uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrindən keçirilən malların və nəqliyyat vasitələrinin yoxlanılmasında "bir pəncərə" prinsipi üzrə vahid dövlət orqanının səlahiyyətləri Dövlət Gömrük Komitəsinə həvalə edilib.

"Bir pəncərə" prinsipinin tətbiqi nəticəsində resursların səmərəli və rəşional formada bölgüsü və istifadəsinə, nəzarət növlərinin əlaqələndirmə səviyyəsinin yüksəldilməsinə və qurumlararası əməkdaşlığın gücləndirilməsinə, eləcə də sərhəd idarəçiliyi mexanizminin təkmilləşdirilməsinə nail olunub. Bundan başqa, sahibkarlıq subyektləri tərəfindən tələblərə daha ciddi riayət edilir, sərhəd nəzarəti prosedurlarında şəffaflıq artırılır, həmçinin ölkənin iqtisadi potensialının gücləndirilməsinə xidmət göstərən müasir metodların tətbiqi təmin edilir. Yükdaşımaları imkanlarının artırılması və nəqliyyat sektorunun inkişafı, tranzit potensialının gücləndirilməsi də bu üstünlüklər sırasındadır.

"Bir pəncərə" prinsipinin tətbiqi sahibkarlıq subyektləri üçün resurslardan daha səmərəli istifadəyə, rəşmiləşdirmə müddətinin azaldılması nəticəsində yüklərin göndəriş və idxalına icazələrin alınması prosedurunun sürətlənməsinə, sərhəd-keçid prosedurları ilə bağlı tələblər haqqında məlumatlılığın və şəffaflığın artırılmasına, eləcə də ticarət əlaqələrinin genişlənməsinə və mal dövriyyəsi

üzün daha əlverişli şəraitin yaradılmasına da imkan verir.

Gömrük-biznes əməkdaşlığı

Azərbaycan Gömrük Xidməti ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təminatı, sahibkarlığın inkişafı, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində bütün imkanlarını səfərbər edir, dövlətin çiçəklənməsi, əhalinin rifah halının yüksəldilməsi üçün əzmlə çalışır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev keçirdiyi iclaslarda, müşavirələrdə dəfələrlə xatırladı ki, hər bir dövlət məmuru, o cümlədən Prezident xalqın xidmətçisidir. Xalq bizə etibar edib və biz də bu etibarını, inamını hər gün doğrultmalıyıq.

Məlumdur ki, dövlət başçısının tapşırığına uyğun olaraq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu keçirir, onların müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərini, ərizə və şikayətlərini müsbət həlli üçün müvafiq tədbirlər görürlər. O cümlədən, Dövlət Gömrük Komitəsinin rəhbərliyi yerlərdə vaxtaşırı olaraq vətəndaşlarla görüşür, onların müraciətini diqqətlə dinləyir və qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli barədə müvafiq strukturların rəhbərlərinə tapşırıqlarını verir. Vətəndaşların qəbul zamanı qaldırdıqları məsələlərin əksəriyyəti yerində həll olunur.

Dövlət Gömrük Komitəsi ayrıca olaraq sahibkarlarla da görüşlər keçirir və bu görüşlər ənənə halını alıb. İsgüzar dairələrin nümayəndələri ilə davamlı görüşlər qarşıda duran məsələlərin müəyyən olunmasına və onların həlli yollarının axtarılmasına öz töhfəsini verir. Biznes nümayəndələrlə hər zaman açıq dialoqa hazır olan Dövlət Gömrük Komitəsinin rəhbərliyi təkcə ötən il ərzində Bakıda IV Beynəlxalq "Caspian Energy Forum"da, Alman-Azərbaycan Xarici Ticarət Palatasının üzvləri ilə, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən türkiyəli iş adamları ilə, Alman-Azərbaycan biznes-forumunda və "Caspian European Club" və "Caspian American Club"ın üzvləri ilə görüşlər keçirib. Bundan başqa, DGK rəhbərliyi iqtisadi islahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi və Azərbaycanda Amerika Ticarət Palatasının birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən "İqtisadi islahatlar: əldə edilmiş nəticələr və tövsiyələr" mövzusunda konfransda, rəşmi şəxslərin, aidiyyəti dövlət qurumlarının, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin və iş adamlarının iştirakı ilə "Made in Azerbaijan" brendinin təşviqi və sahibkarlığın inkişafına həsr olunmuş tədbirdə

Gömrük işi inkişaf edir və daim təkmilləşir

iştirak edib.

Eyni zamanda, Dövlət Gömrük Komitəsinin yerli orqanları da yerlərdə iş adamları ilə vaxtaşırı görüşlər keçirir, bu görüşlərdə sahibkarları maraqlandıran məsələlər müzakirə edilir və onlara müvafiq qaydada kömək göstərilir. Ötən il Bakı Baş Gömrük İdarəsində, Yevlax, Xaçmaz, Zaqatala, Şirvan, Şəmkir və Astara şəhərlərində keçirilən görüşlərdə də məqsəd ölkədə sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işlərə dəstək vermək olub. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində gömrük rəsmiləşdirilməsinin sadələşdirilməsi barədə verdiyi tapşırıqların icra vəziyyəti və bu istiqamətdə görülmüş tədbirlərin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi məqsədilə Dövlət Gömrük Komitəsinin rəhbərliyi aidiyyəti qurumların rəhbər şəxsləri ilə birlikdə yerlərdə səfər edir, müvafiq iş görür.

Ötən il DGK rəhbərliyi Azərbaycan Respublikasının İran İslam Respublikası ilə dövlət sərhədində yerləşən Biləsuvar və Astara gömrük idarələrində, eləcə də Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədində yerləşən "Samur" gömrük-sərhəd buraxılış məntəqəsində, Heydər Əliyev Beynəlxalq Hava Limanında mövcud vəziyyətlə tanış olub. Burada sərhədkeçmə məsələlərinin daha da təkmilləşdirilməsi, dövlət sərhədindən keçən şəxslər, nəqliyyat vasitələri və yüklər üzərində sərhəd və gömrük nəzarətinin daha səmərəli təşkilinə dair konkret tapşırıqlar verilib. Ümumiyyətlə, Dövlət Gömrük Komitəsinin fəaliyyətində biznes-gömrük əməkdaşlığına xüsusi önəm verilir, iş adamları ilə görüşlərdə ölkədə baş verən iqtisadi proseslər, idxal-ixrac əməliyyatlarının vəziyyəti barədə həm sahibkarlar məlumatlandırılır, həm də onların fikirləri öyrənilir və təklifləri dəyərləndirilir.

Onu da xatırladı ki, Prezident İlham Əliyevin iştirakıyla "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfrans çərçivəsində sahibkarlarla keçirilən görüşlərdə də Dövlət Gömrük Komitəsinin rəhbərliyi iştirak edib. Bu il yanvarın 29-da Heydər Əliyev Mərkəzində təşkil edilən həmin görüşdə Komitə rəhbərliyi bir daha sahibkarları düşündürən məsələləri öyrənilib, verilən sualları ətraflı cavablandırılıb.

Sahibkarlar üçün yaradılan münbit şərait

Məlum olduğu kimi, dünyada

baş verən iqtisadi böhranın Azərbaycan iqtisadiyyatına təsirini minimuma endirmək, milli iqtisadiyyatı qorumaq məqsədilə dövlət tərəfindən mühüm addımlar atılır.

Prezident İlham Əliyevin bu məqsədlə dövlət və özəl sektor qarşısında qoyduğu mühüm vəzifələr - qeyri-neft sektorunun inkişafı, yerli istehsalın artırılması, ixrac potensialının gücləndirilməsi, bütün sahələrdə şəffaflığın təmin olunması kimi məsələlərin həyata keçirilməsi məqsədilə aidiyyəti qurumlar tərəfindən təxirəsalınmaz tədbirlər görülür. Dövlət Gömrük Komitəsi də görülən işlərə öz töhfəsini vermək üçün bütün səylərini ortaya qoymağdadır. Ölkəmizdə tranzit yüklər sığorta və gömrük sahəsində müəyyən xidmətlərin ödənişindən azad olunub. Bu isə Azərbaycanın bir tranzit ölkəsi olaraq inkişaf etməsinə təkan verəcək. "Azərbaycan Respublikasına turist axınının sürətləndirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Prezidentinin 20 fevral 2017-ci il tarixli sərəncamının müddəalarına uyğun olaraq Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən mühüm işlər görülüb.

İlk növbədə, Azərbaycan Respublikasının Rusiya Federasiyası, Türkiyə Respublikası, İran İslam Respublikası və Gürcüstan ilə dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrindən əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin sürətli keçidini təmin etmək məqsədilə xüsusi ayrılmış hərəkət zolaqları müəyyən edilib, gömrük nəzarəti zonalarında vətəndaşlar üçün sürətli keçidə şərait yaradan "yaşıl dəhliz" mexanizminin səmərəliliyi

daha da artırılıb, həmin yerlərdə zəruri istiqamətverici işarələnmələr aparılıb və bu növ texnologiyalardan ölkə ərazisini tərketmə zamanında da istifadə edilməsi nəzərdə tutulub.

Həmçinin, gömrük-sərhəd buraxılış məntəqələrində bəyanətmə prosesinin sürətləndirilməsi məqsədilə elektron bəyanətmə və istismarda olan "Gömrük" köşklərindən istifadə edilməsi işi daha da genişləndirilib, gömrük qaydaları haqqında məlumatlar elektron və yazılı formada lövhələrdə yerləşdirilib, vətəndaşların maarifləndirilməsi üçün mövcud qanunvericilik aktlarından çıxarışları özündə əks etdirən "Gömrük məlumat kitabçası" (səyahətçilər üçün) hazırlanıb, həmin kitabçalar Dövlət Gömrük Komitəsinin internet sahifəsində Azərbaycan, ingilis və ərəb dillərində yerləşdirilib. Azərbaycan Respublikasının İran İslam Respublikası ilə dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrində iş saatları artırılıb və keçid məntəqələrinin iş rejiminin 24 saata qədər artırılması ilə bağlı aidiyyəti işlər həyata keçirilir.

Eyni zamanda, xarici dövlətlərdə daimi qeydiyyatda olan yüngül avtonəqliyyat vasitələrinin və onların qoşqularının (yarımqoşqularının), habelə motosikllərin əcnəbilər, o cümlədən Azərbaycan Respublikasına səfər edən turistlər tərəfindən müvafiq təsdiqedic sənədlə 90 gün müddətində gömrük orqanının depozit hesabına pul vəsaiti qoyulmadan gömrük ərazisinə müvəqqəti gətirilməsinə icazə verilir.

Gömrük xidməti yeni çağırışlara uyğun olaraq daim dəyişir

Ümumiyyətlə, son zamanlar iqtisadiyyat sahəsində aparılan dərin islahatlar gömrük sistemində də müsbət dəyişikliklərə səbəb olub. Azərbaycan Prezidentinin hərtərəfli dəstəyi sayəsində ölkəmizin gömrük xidməti qarşıdakı tapşırıqlar və yeni çağırışlara uyğun olaraq daim dəyişir. Azərbaycan gömrük orqanlarının fəaliyyət strategiyası ölkədə münbit ticarət-investisiya mühitinin yaradılmasına yönəlib və bu istiqamətdə köklü islahatlar həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyevin "Gömrük sistemində islahatların davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" 4 mart 2016-cı il tarixli sərəncamı Azərbaycan gömrük orqanlarına gömrük bəyanmələrini elektron formada qəbul edərək vətəndaş-məmur təmasını minimum səviyyəyə endirməyə imkan yaradıb.

Məlumdur ki, 2016-cı il may ayının 4-dən ölkənin gömrük sərhədindən keçirilən bütün mal və nəqliyyat vasitələri üçün elektron bəyanətmə tətbiq edilir. Gömrük rəsmiləşdirilməsinin daha çevik və şəffaf həyata keçirilməsi, həmçinin müxtəlif bürokratik əngəllərin və vaxt itkisinin aradan qaldırılması məqsədilə sahibkarlar idxal etdikləri mallar və nəqliyyat vasitələri barədə qısa idxal bəyanəməsi təqdim etməklə beynəlxalq praktikada müsbət təcrübə kimi qəbul

olunmuş ilkin bəyanətmə elektron xidmətindən yararlanırlar. İdxal-ixrac əməliyyatlarını həyata keçirən fiziki və hüquqi şəxslər mallar və nəqliyyat vasitələri gömrük sərhədini keçəndə gömrük orqanlarına qabaqcadan, müvafiq olaraq qısa idxal və ya qısa ixrac bəyanəməsi təqdim etməklə, gömrük orqanlarını apardıqları xarici iqtisadi fəaliyyət barədə məlumatlandırılırlar.

"Yaşıl dəhliz" və digər buraxılış sistemlərinin tətbiqi sayəsində idxal-ixrac əməliyyatları sadələşdirilib, bu da öz növbəsində ticarətin asanlaşdırılması və tranzit yüklərin daşınmasının sürətləndirilməsində mühüm rol oynayır. Biznes nümayəndələri artıq "Azexport" portalı və "Asan xidmət" vasitəsilə də gömrük xidmətlərindən yararlanır, eləcə də hazırda 25 xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçısı "yaşıl dəhliz" buraxılış sistemindən istifadə edir.

Onu da xatırladı ki, Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə xarici dövlətlərin yük avtomobillərinin, qoşqulu və yarımqoşqulu avtonəqliyyat vasitələri 2016-cı il iyun ayının 1-dən etibarən 3 il müddətinə Azərbaycanla yol vergisindən azad olunub. Ümumdünya Gömrük Təşkilatının metodologiyası əsasında Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən hazırlanan "Gömrük-sərhəd keçid məntəqələrində sərhədkeçmə vaxtının ölçülməsi" layihəsi də yükdaşıma surlarının sürətləndirilməsində mühüm rol oynayır.

Fiziki şəxslər tərəfindən ölkəyə gətirilən malların bəyanətmə prosedurları da sadələşdirilib. Dövlət Gömrük Komitəsi fiziki şəxslər tərəfindən malların daha rahat və şəffaf qaydada bəyan edilməsini təmin etmək üçün yeni "Fiziki şəxslər üçün sadələşdirilmiş bəyanətmə" elektron xidmətini e-hökumət portalına inteqrasiya edib. Artıq ölkəmizə gələn və ölkədən gedən vətəndaşlar gömrük sərhədindən keçirdikləri mallar, nəqliyyat vasitələri, zinət əşyaları və valyuta, müşayiət olunmayan baqajla və ya daşıyıcı tərəfindən keçirilən mallar və s. barədə məlumatları qabaqcadan, gömrük məntəqəsinə gəlmədən "onlayn" qaydada Dövlət Gömrük Komitəsinin internet saytı, ya da e-hökumət portalı vasitəsilə gömrük orqanlarına təqdim edə bilərlər. Vətəndaşların sərhəddən keçidini daha asan etmək məqsədilə bütün sərhəd buraxılış məntəqələrində "Gömrük" köşkləri quraşdırılıb. Bu məlumat köşkləri vasitəsilə vətəndaşlar sadələşdirilmiş elektron bəyanətməni doldura bilir, həmçinin gömrük qanunvericilik bazası və səyahətçilər üçün gömrük nəzarətilə bağlı qaydalarla tanış olurlar.

13 mart 2018-ci il

Gömrük işi inkişaf edir və daim təkmilləşir

Əvvəlki Səh. 9

Tətbiq olunan yeni xidmət və-təndəş-məmur təmasının minimuma endirilməsini, gömrük xidmətlərinin göstərilməsində şəffaflığın, həmçinin gömrük-sərhəd buraxılış məntəqələrində vətəndaşlar tərəfindən vaxt itkisinin qarşısının alınmasını təmin edir. Onu da qeyd edim ki, idxal-ixrac əməliyyatları zamanı qadağan olunmuş və dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış malların siyahısı da sərhəd-gömrük keçid məntəqələrində xüsusi ayrılmış guşələrdə və məlumat köşklərində yerləşdirilib.

İnkişafı zəruri edən amillər

Bu gün gömrük sisteminin daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində iş aparılır. Bu işdə xüsusilə üç amilə diqqət yetirilir: qanunvericilik bazası, maddi-texniki baza və kadrların peşəkarlığı. Bunların hər biri inkişafı zəruri edən amillərdir. Bu sahədə uğurlarımız var və daha böyük uğurlar üçün səy göstəririk.

Qeyd etdiyim kimi, Azərbaycan Gömrük Xidmətinin ən sonuncu Gömrük Məcəlləsi 2011-ci ildə qəbul edilib və 2012-ci ildə qüvvəyə minib. Həmin Məcəllə ÜGT-nin Kioto Konvensiyası və Avropa İttifaqının gömrük qanunvericilik normaları daxil olmaqla qabaqcıl gömrük təcrübələri və standartları əsasında tərtib edilib. Azərbaycan Gömrük Xidməti bir sıra beynəlxalq və regional təşkilatların üzvüdür, o cümlədən Ümumdünya Gömrük Təşkilatı ilə fəal əməkdaşlıq edir. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi müxtəlif illərdə Ümumdünya Gömrük Təşkilatının Siyasi Komissiyası və Maliyyə Komitəsinin üzvü seçilib, eləcə də ÜGT sədrinin Avropa regionu üzrə müavini olub. 2017-ci ildə isə Azərbaycan Gömrük Xidməti yenidən ÜGT-nin Maliyyə Komitəsinə üzv seçilib.

Maliyyə Komitəsi Ümumdünya Gömrük Təşkilatının əsas institutlarından biri olmaqla ÜGT-nin Siyasi Komissiyasına, həmçinin ali qurumu olan ÜGT Şurasına bəzə və maliyyə məsələləri üzrə məsləhətlər verir. Komitənin əsas vəzifəsi təşkilatın resurslarından necə istifadə edildiyinə nəzarət etmək və növbəti maliyyə ili üzrə bütçə təklifləri ilə birlikdə hesabatını ÜGT Şurasına təqdim etməkdir.

Azərbaycanda ÜGT-nin üç regional strukturu - Tədris Mərkəzi, Potensialın Gücləndirilməsi üzrə Avropa Ofisi və Kinoloji Mərkəzi yerləşir. Bakı şəhərində ÜGT-nin Konteyner və Karqo üzrə Təlim Mərkəzi, bundan başqa, Beynəlxalq Gömrük Universitetləri Şəbəkəsinin Regional Ofisi də fəaliyyət göstərir. Ümumdünya Gömrük Təşkilatının Baş katibi Kunio Mikuriyanın Azərbaycana bir neçə dəfə səfər etməsi, Azərbaycan Prezidenti tərəfindən qəbulu həm Azərbaycan gömrük təşkilatının qısa bir müddətdə həqiqətən inkişaf etdiyinə və ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artmasına, həm də dövlət başçısının bu sahəyə xüsusi diqqət göstərməsinə bariz nümunədir.

susi diqqət göstərməsinə bariz nümunədir.

Azərbaycan gömrüklə əlaqəli bir sıra beynəlxalq tədbirlərə də ev sahibliyi edir. İndiyədək Azərbaycanda saxta dərmanlar və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə üzrə beynəlxalq konfranslar, İpək Yolu ölkələri arasında ticarətə yardım və onun asanlaşdırılması üzrə gömrük idarələrinin roluna dair beynəlxalq forumlar, "Bali sazişindən irəli gələrək ticarətin asanlaşdırılması: siyasətin gerçəkləşməsi" mövzusunda ilk qlobal konfrans, Ümumdünya Gömrük Təşkilatının 10-cu illik PICARD ("Gömrük sahəsində akademik araşdırmalar və inkişaf üzrə əməkdaşlıq proqramı") konfransı və s. tədbirlər keçirilib. Aidiyyəti beynəlxalq təşkilatların yaxından iştirakı və dəstəyi ilə keçirilən bu tədbirlər həm gömrük əməkdaşlığının artırılması, həm də kadrların peşə hazırlığının yüksəldilməsində mühüm rol oynayır.

Azərbaycan Gömrük Xidməti öz fəaliyyətində kadrların peşəkarlıq səviyyəsinin artırılmasına böyük önəm verir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 24 yanvar 2012-ci il tarixli sərəncamı ilə təsis edilən və 2014-cü ilin sentyabrında fəaliyyətə başlayan Gömrük Akademiyası bu sahədə görülən ən mühüm tədbirlərdən biridir. Gömrük Akademiyası ali və əlavə təhsil proqramlarını həyata keçirən, fundamental və tətbiqi elmi tədqiqatlar aparan xüsusi təyinatlı dövlət ali təhsil müəssisəsidir. Akademiya Dövlət Gömrük Komitəsi üçün ali təhsilli kadrlar hazırlayır, eləcə də gömrük orqanları işçilərinin əlavə təhsilini və Komitənin fəaliyyətinin aktual problemləri üzrə elmi tədqiqat işlərinin aparılmasını təşkil edir.

Bununla yanaşı, Ümumdünya Gömrük Təşkilatının Bakı şəhərindəki təlim-tədris mərkəzləri, Beynəlxalq Gömrük Universitetləri Şəbəkəsinin regional ofisi də peşə-

kar kadrların hazırlanmasında xüsusi rol oynayır. Gömrük əməkdaşlığının daha da gücləndirilməsi və potensialın artırılmasında mühüm addımlardan biri də artıq ölkəmizdə ənənəyə çevrilməkdə olan beynəlxalq tələbə konfranslarıdır. Gömrük mövzusunda təşkil olunan ilk belə konfrans 2016-cı ilin iyun-iyul aylarında Qəbələ şəhərində, ikincisi isə 2017-ci ilin iyulunda Qusar şəhərində keçirilib. Bu konfranslara gömrük ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr, gömrük sahəsində ixtisaslaşan elm adamları, eləcə də dünyada tanınan gömrük mütəxəssisləri qatılır. Tələbə konfranslarında Nobel mükafatçıların iştirakı və mərəzə söyləmələri isə xüsusi maraqla qarşılanılır.

Bundan başqa, bu il Azərbaycan gömrüklə əlaqəli daha iki beynəlxalq tədbirə - Bakı şəhərində Gömrük və Logistika üzrə Səlahiyyətli İqtisadi Operatorların Beynəlxalq Assosiasiyasının illik Assambleya və Konfransına, Mingəçevir şəhərində isə "Qlobal ticarətin avtomatlaşdırılması: gömrük xidmətində qərarların qəbul edilməsində "əşyaların interneti" və "böyük həcmli verilənlərin təhlili" mövzusunda ənənəvi konfransa ev sahibliyi edəcək.

Azərbaycan gömrüyünün mütərəqqi təcrübəsi dünya ölkələrinin marağında

Bu gün bir sıra ölkələr Azərbaycan Gömrük Xidmətinin təcrübəsini də öyrənir, bu istiqamətdə əməkdaşlıq əlaqələrini davam etdirir. Ukrayna, Belarus, Qırğızıstan, Özbəkistan, Əfqanıstan və digər ölkələrin gömrük xidmətlərinin nümayəndə heyətləri Azərbaycana səfər edərək, əsasən informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının

tətbiqi, həmçinin "bir pəncərə" prinsipi və "yaşıl dəhliz" buraxılış sistemi, qaçaqmalçılıq hallarına qarşı mübarizə sahəsində Azərbaycan tərəfinin təcrübəsindən yararlanırlar.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin gömrük işinin müasirləşdirilməsi, eləcə də narkotiklərlə mübarizə sahəsində göstərdiyi səylər və qazandığı nailiyyətlər Ümumdünya Gömrük Təşkilatı, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı və digər nüfuzlu beynəlxalq qurumlar tərəfindən də yüksək qiymətləndirilir.

Azərbaycan Gömrük Xidmətinə yüksək diqqət və qayğı

Bu gün Azərbaycanın bütün gömrük-sərhəd buraxılış məntəqələri yenidən qurularaq ən müasir yoxlama avadanlıqları ilə təchiz edilib. Bu cür gömrük-sərhəd buraxılış məntəqələri Cənubi Qafqaz regionunda yalnız Azərbaycandadır. Bunlardan Biləsuvar Gömrük İdarəsinin "Qoşa Təpə", Balakən Gömrük İdarəsinin "Mazımçay", Xaçmaz Gömrük İdarəsinin "Samur", Tovuz Gömrük İdarəsinin "Sınıq Körpü" və Astara Gömrük İdarəsinin gömrük-sərhəd keçid məntəqələrinin rəsmi açılış mərasimləri şəxsən Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə baş tutub. Bundan əlavə, ölkənin bütün gömrük ərazilərində gömrük hüquq-mühafizə və mobil bölmələri, eləcə də "Hədəf" Mərkəzi fəaliyyət göstərir.

Ölkəmizdə modern gömrük xidmətinin formalaşdırılması sahəsində əldə olunan nailiyyətlər həmişə layiqincə dəyərləndirilir. Dövlət başçısı tərəfindən ardıcılıqla reallaşdırılan sosial-müdafiə tədbirləri ilə yanaşı, xidmətdə fərqlənən gömrük əməkdaşlarının dəfərlə müxtəlif orden və medallara, ali xüsusi rütbələrə və digər təltiflərə layiq görülməsi, eləcə də bu

günlərdə dövlət başçısının 10 mart 2018-ci il tarixli sərəncamına əsasən, Dövlət Gömrük Komitəsinin xüsusi rütbəsi olan əməkdaşlarının və dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşlarının artırılması bütövlükdə Azərbaycan Gömrük Xidmətinə yüksək diqqət və qayğının əyani göstəricisidir. Bakıda fəaliyyət göstərən Mərkəzi Gömrük Hospitalı da ölkəmizdə ən müasir sağlamlıq ocaqlarından biridir. Bu hospital Azərbaycan Prezidentinin müvafiq fərmanına uyğun olaraq, gömrük orqanlarına xidmətə qəbul olunan əməkdaşların sağlamlıq vəziyyətinin müəyyən edilməsi, gömrük əməkdaşlarının tibbi xidmətə ehtiyaclarının ödənilməsi və tibbi təminatının yaxşılaşdırılması məqsədilə inşa edilib. Onu da xatırladı ki, hospitalın 2008-ci ilin sonunda baş tutan rəsmi açılış mərasimində Prezident İlham Əliyev iştirak edib.

Gömrük orqanları qarşıya qoyulmuş vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gələcək

Beləliklə, Azərbaycan Respublikasında gömrük işinin təkamülü bir neçə vacib istiqamət üzərində qurulub və bu gün də inkişaf etdirilməkdədir. Ulu öndər Heydər Əliyevin layiqli davamçısı, dövlətimizin gələcək inkişafının qarantı Prezident İlham Əliyevin bilavasitə rəhbərliyi ilə ölkəmizin digər sahələrlə yanaşı, gömrük sistemi də ildən-ildə uğurla addımlamaqda davam edir. Gömrük xidməti sürətlə inkişaf edir, beynəlxalq tələblərə cavab verən infrastruktur yaradır, gömrük xidməti modern texniki avadanlıqlarla təchiz olunur, habelə gömrük əməkdaşlarının sosial-iqtisadi vəziyyətlərinin durmadan yaxşılaşdırılmasına böyük diqqət yetirilir.

Belə olduğu təqdirdə, gömrük işi ölkədə və dünyada gedən ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi proseslərdən heç cür geridə qala bilməz. Buna görə də gömrük orqanlarında beynəlxalq tələblərə cavab verən fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam, gənc kadr ordusunun yaradılması bu gün diqqət mərkəzindədir. Son dövrlər gömrük orqanlarına işə qəbul zamanı şəffaflıq prinsipinə söykənən yeni test üsulundan istifadə edilir ki, bu da məsələyə necə önəm verilməsinə bariz bir nümunədir. Dövlət Gömrük Komitəsinin və onun yerli orqanlarının şəxsi heyəti Heydər Əliyev siyasi kursuna sadıq qalaraq qarşıya qoyulmuş vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gələcək, respublikamızın suverenliyinin və təhlükəsizliyinin qorunması, iqtisadiyyatımızın dünya təsərrüfatı ilə inteqrasiyasının təmin olunması üçün bütün imkanlarını səfərbər edəcəklər.

Aydın ƏLİYEV,
Dövlət Gömrük Komitəsinin
sədri, gömrük xidməti
general-polkovniki

Yaşadıqları ölkələrdə separatizmlə məşğul olan milli maraqları və xəstə "erməniçilik" ideyaları naminə saxtakarlıq, yalandan əl çəkməyən Qədim Azərbaycan şəhəri İrəvanı paytaxt elan edən ermənilər qonşu Gürcüstanın paytaxtı Tbilisinin də qədim erməni şəhəri "Tpxi" olduğunu iddia edirlər. Hələ Sovet dönəmində 1961-ci ildə İrəvanda çap olunan B.S.Nalbandyanın "Tbilisi qədim və orta əsrlərin ədəbi mənbələrində" adlı saxta əsərində Tbilisini qədim erməni şəhəri kimi təqdim etmişdir.

Bu günlərdə Gürcüstanın "Serto" qəzetində 2017-ci il dekabrın 7-də "Ermənilər Tbilisinin adını dəyişdirmək istəyirlər" adlı yazıda müəllif Georgi Qorqadze ermənilərin əsassız iddialarına qarşı Gürcüstan hökumət orqanlarının passivliyini kəskin tənqid etmişdir: "Biz unutmamalıyıq ki, hələ keçən əsrdə (XX əsr) ermənilər Gürcüstana qarşı müharibəyə başladılar. Lakin onda heç nə əldə edə bilmədilər. Ancaq ermənilər arzularını ki, bir gözəl gündə, əlbəttə, başqalarının köməyi ilə onlar Tbilisini "qaytaracaq" və onu daha "yaxşı" erməni adı ilə "Tpxi" adlandıracaqlar".

Bədnam qonşularımız Tbilisinin ermənilər tərəfindən tikildiyini

və əksər şəhər merinin erməni olduğunu iddia edirlər. Halbuki ermənilər öz xisletlərinə uyğun olaraq, bezi rus soyadlarını saxtalaşdıraraq erməniləşdiriblər. Məsələn, onlar Qədim Tbilisinin merləri olan rus zadəgan nəsindən İzmayılovu İzmayılyans və İvanı "Ovanes" kimi təqdim edirlər. Ermənilərin Tbilisiyə əsassız iddiaları gürcü-erməni qarşıdurmasına səbəb olmuşdur. Vətənpərvər gürcü ziyalıları ermənilərin bu cür əsassız iddialarını ifşa etmişlər. Buna görə də, Gürcüstanda XIX və XX əsrlərdə ermənilər əleyhinə güclü hücumlar başlamışdır. 1897-ci ildə Tbilisidə nəşr olunan "İveriya" qəzetində çap olunmuş və ermənilərə həsr olunmuş bir məqalədə bir

çox ritorik suallar verilir: "Tiflis hansı əsasla erməni şəhəridir: coğrafi mövqeyinə görəmi, ərazi qanunlarına görəmi, yaxud hansı dövlət və beynəlxalq hüquqla? Ermənilər haradadır, Tiflis harada? Onların haradan haraya əlləri uzanırsa? Onların satın aldıkları evlər onlara məxsusdurmu, bunu hələ aydınlaşdırmaq lazımdır. Lakin Tiflis Gürcüstan ərazisində yerləşir. Burada ermənilərə heç nə məxsus deyildir". İlya Çavçavadze və Akaki Sereteli kimi görkəmli gürcü ziyalıları erməniləri bütün xəyanətlərinə görə ittiham etmişlər.

1918-ci il dekabrın 9-da ingilislərə arxalanan Ermənistan ərazi iddiaları irəli sürərək, Gürcüstana müharibə elan etdi. Erməni cəlla-

dı, quldur və terrorçusu Daşnak Ermənistanın "general" rütbəsi verdiyi Dro-Drastamat Kanayan dekabrın 14-də Axalkalakini, dekabrın 20-də Şulaveri, dekabrın 25-də Tiflisi işğal etdi. İngilislərin köməyi ilə tərəflər arasında 1918-ci il dekabrın 31-də barışıq yarandı, Tiflis ermənilərdən xilas oldu. Bundan sonra Gürcüstanda ermənilər əleyhinə düşmənçilik gücləndi, erməni əhalisi Tiflisdən qovuldu, Gürcüstan Erməni Şurası üzvləri, "Daşnaksütyun" partiyasının liderlərindən ibarət Gürcüstan Parlamentinin üzvləri həbs edildi, bütün erməni milislərinin silahları alındı və işdən azad edildi. Tiflisin ermənilərdən təmizlənməsinin birinci mərhələsinə başlandı, icaslarda erməni dilində çıxış etmək qadağan edildi.

İosif Stalin və Lavrenti Beriya Tiflisin ermənilərdən təmizlənməsini gücləndirərək, 1936-cı ildən Tiflisi Tbilisi adlandırmağa başladı. 1949-cu ildə Tbilisi məkrli "antisosial" elementlər kimi ermənilərdən ikinci dəfə təmizləndi.

Gürcü elitasını ən çox qıcıqlandıran Gürcüstanda yaşayan erməni əsilli tarixçi Levant Taktakişvilinin saxtakarlıqla Tiflisin ermənilər tərəfindən və ermənilərin vəsaitilə

tikilməsi iddiasını irəli sürməsidir. Gürcüstan tarixşünaslığında isə haqlı olaraq ermənilərin 200 il əvvəl rus generalı Paskeviç tərəfindən Gürcüstana və Tiflisə köçürüldüyü göstərilir.

Bu gün erməni icması müasir Tbilisidə Avlabarda məskunlaşıb. Ermənilər Gürcüstan hesabına da "Böyük Ermənistan" yaratmaq iddiasındadırlar. Onlar Gürcüstanın Samtsxe-Cavaxetiya bölgəsini öz əraziləri hesab edirlər. Abxaz-gürcü münafişəsində Abxaziyanın hərbi strukturlarına daxil olan "Marşal Baqramyan adına batalyon" gürcülərə qarşı amansızlığı ilə fərqlənmişdir. Ermənilər Gürcüstanın gözəl, şöhrətli paytaxtı Tbilisiyə həsrətlə baxaraq, onu "itirilmiş erməni şəhəri" siyahısına aid edirlər. Azərbaycanın qədim yaşayış məskəni olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Ermənistanı verdiyi İrəvanı özlərinə paytaxt etmiş ermənilər, Gürcüstanın paytaxtını da özlərininki hesab etməklə, erməni həyasızlığının ən bariz nümunəsini nümayiş etdirirlər.

Vahid ÖMƏROV,
AMEA Qafqazşünaslıq
İnstitutu Gürcüstanşünaslıq
şöbəsinin müdiri

Ağdamda "700 min ağac əkək" kampaniyası davam etdirilir

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illik yubileyi ilə əlaqədar "700 min ağac əkək" kampaniyası çərçivəsində YAP Ağdam rayon təşkilatı tərəfindən ağacəkmə aksiyası davam etdirilib. Aksiyada YAP Ağdam rayon təşkilatının fəalları, ilk partiya təşkilat sədrleri və YAP üzvləri iştirak ediblər. Aksiyada 1080 ədəd ağac ekilib. Ağacəkmə kampaniyası dövründə 6500 ədəd ağac əkmək nəzərdə tutulsa da, 6700 ədəd ağac ekilmişdir.

ZÜMRÜD

Muxtar respublikada əhalinin sayı açıqlanıb

Muxtar respublikada əhalinin sayı 2007-ci ilə müqayisədə 60 min 994 nəfər artaraq 452 min 831 nəfər olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirlər ki, 2018-ci il yanvarın 1-nə əhalinin 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edib. Muxtar respublika sakinlərinin 29,5 faizi şəhər, 70,5 faizi isə kənd yaşayış məntəqələrində yaşayır.

Bir kvadratkilometr düşən əhalinin sayı 82 nəfər olub ki, bu da 2007-ci ilin sonu ilə müqayisədə 11 nəfər çoxdur. Əhalinin ən sıx məskunlaşdığı yer Naxçıvan şəhəridir, bir kvadratkilometrə 485 nəfər düşür. 2017-ci ildə muxtar respublikada 5 min 681 doğum qeydə alınıb. Doğulanların 2 min 899 nəfərini və ya 51 faizini oğlanlar, 2 min 782 nəfərini və ya 49 faizini isə qızlar təşkil edib. Doğulanlardan 61-i əkiz, 1-i isə üçəm olub. 2017-ci ildə muxtar respublikada doğulan oğlanlarda Yusif, Əli, Məhəmməd, Hüseyn və Uğur, qızlarda isə Zəhra, Fatimə, Zeynəb, Damlə və Məryəm adları üstünlük təşkil edib. Ümumilikdə, son 10 ildə muxtar respublikada 81 min 807 nəfər uşaq dünyaya gəlib.

Ötən il muxtar respublikada 2 min 562 nikah bağlanıb, nikaha girənlərdə orta yaş həddi kişilərdə 28 yaş, qadınlarda isə 23,7 yaş təşkil edib. 2008-ci ildən bu il yanvarın 1-nə muxtar respublikada 31 min 675 nikah qeydə alınıb.

Əhali sağlamlığının və rifahının davamlı yüksəlişi, tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin və əhatəliliyinin artırılması ölüm, o cümlədən 1 yaşa qədər ölənlərin say göstəricisini aşağı salıb. Əgər 2007-ci ildə ölüm göstəricisi əhalinin hər min nəfər hesabı ilə 5,3 nəfər olubsa, hazırda bu göstərici 4,4 nəfər təşkil edir. Hər min nəfər doğulana hesabı ilə 1 yaşa qədər ölənlərin sayı 2007-ci ildə 2,5 nəfər qeydə alındığı halda, 2017-ci ildə bu göstərici 1,6 nəfər olub. Bu il yanvarın 1-nə muxtar respublikada gənclərin sayı 139 min 472 nəfərə çatıb ki, bu da ümumi əhalinin 30,8 faizini təşkil edir.

Millət vəkili: "Milli Şura"nın mitinqi sönüklüyü ilə yadda qaldı"

"Müxalifətin mitinq keçirməsi Azərbaycanda demokratiyanın, azad toplaşma hüququnun olduğunu göstəricisidir". Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Azər Bədamov deyib. Onun sözlərinə görə, "Milli Şura" düşünürdü ki, dövlət müxalifətin seçkiqabağı sərbəst toplaşmasına imkan verməyəcək: "Əsla bu belə deyil. Normal cəmiyyətdə müxalifət olur, hətta xaricdən tapşırıq alan radikal müxalifət də. Azərbaycan hüquqi demokratik ölkədir. Ölkə qanunlarına riayət etməklə vətəndaşların sərbəst toplaşma hüququnu da heç kim məhdudlaşdırmır. "Milli Şura"nın keçirdiyi mitinq isə əvvəlki toplantılardan heç nə ilə fərqlənmirdi. Mitinq sönüklüyü ilə yadda qaldı. Eyni şüarlar, eyni yalan və gülünc ittihamlar. Artıq cəmiyyət belə sözləri eşitməkdən yorulub. Cəmiyyət kimin nəyə qadir olduğunu və kimin tapşırıqları, maliyyəsi haradan gəldiyini yaxşı bilir. Ona görə də belə mitinqləri müəyyən dairelərə göstərmək üçün, yeni tapşırıq icra olundu xarakterli tolantı hesab edirəm".

İlk dəfə səs verən gənclər

Düən Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 15 sentyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramının 5.7.3-cü (Gənclər arasında seçki prosesinin və seçkilərdə (referendumda) iştirakın təbliği, ilk dəfə səs verən gənc seçicilər arasında maarifləndirmə işinin təşkili) maddəsinin icrasına uyğun olaraq "İlk dəfə səs verən seçicilər" mövzusunda maarifləndirici tədbir keçirilmişdir.

Tədbirdə Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatının sədri Hikmət Şikarov, Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatının qadınlar şurasının sədri Kəmalə Mustafayeva, PIRIH-in şöbə müdiri İsmayıl Əliyev və ilk dəfə səs verəcək rayon gəncləri iştirak etmişlər. Tədbir rəsmi və nəzəri-praktiki olmaqla 2 hissədə təşkil edilmişdir. YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri Hikmət Şikarov tədbiri giriş sözü ilə açaraq, qonaqları və ilk dəfə səs verən gəncləri salamladı və gənclərə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 56-cı maddəsi ilə müəyyən edilmiş seçki hüququndan istifadə etməyi və seçkilərdə fəallıq nümayiş etdirməyi tövsiyə etdi. YAP Pirallahı rayon təşkilatının məsul eməkdaşı Günel Məmmədova çıxışında, ümumilikdə Pirallahı rayonunda seçki ərəfəsində görülən işlər, seçkiyə hazırlıq prosesi, seçici siyahılarının hazırlanması haqqında ətraflı məlumat verdi.

Praktiki hissədə səsvermə ilə bağlı 33 sayılı məntəqə-seçki komissiyasının sədri Xəvər İsmayılova çıxış edərək seçki günü səsvermə prosesi ilə bağlı gəncləri təlimatlandıraraq, onlara ilk dəfə səsvermənin necə vacib olduğunu çatdırdı.

RÖVŞƏN

13 mart 2018-ci il

Müxalifətin baş tutmayan mitinq seçki qanunvericiliyinin kobud pozuntusudur. Seçiqabağı təşviqat martın 19-da başlayır və mövcud qanunvericiliyə görə, bu tarixdən əvvəl mitinq keçirmək, bununla da, təşviqat aparmaq qanuna ziddir. Bu baxımdan, təşviqat kampaniyasının başladığı gündən sonra mitinq keçirmək qanuna uyğun hesab olunur. Amma radikal arada olan 8 gün fasiləni belə gözləmədiklər və qanunazidd addım atmaqdan da çəkinmədiklər. Yəni qanunun aliliyi 8 gün fasilə qədər də vacib hesab olunmadı bu radikalların gözündə. Guya ki, bu mitinq o dərəcədə qaçılmaz idi ki, bircə həftə də gözləmək olmazdı. Gülləyə qarşı atılan ilan misalında öz rüsvayçılıqlarına yəqin çox tələsirmişlər.

“Məhsul”dakı toplaşmanın müxalifət aksiyası kimi dəyərləndirilməsi gülüncdür

Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyası, Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyası, Açıq Cəmiyyət Partiyası, Azərbaycan Demokrat Partiyası və “REAL” mitinqlərə qatılmayıblar və əslində, qatılmaq niyyətləri də olmayıb. Heç, Kərimli və Həsənlilərə tərəfdar onlara dəvət də olmayıb. AXCP və “Milli Şura” siyasi alver, xaricinin təlimatına uyaraq fəallıq sərgiləmək, mövcudluğunu sübut etmək niyyətinə bəzilər. Bu halda, “Məhsul”dakı mitinqin seçki öncəsi müxalifət aksiyası kimi dəyərləndirilməsi məntiqli deyil və gülüncdür. Can vermiş müxalifətin radikalı Ə.Kərimli və A.Hacılı mitinq başladıqdan yarım saat sonra gəlirlərsə, deməli, fiaskodan özləri də xəbərdar idi. Hətta çox yaxşı bildirdilər ki, sosial şəbəkələrdə başladığı “təşviqat”a, çoxsaylı çağırışlara, xaricdəki radikalın “dəstəyinə” rəğmən bugünkü mitinqə gələnlərin sayı heç də ötən ilin payızında keçirdikləri aksiyalarda iştirak edənlərin sayından zərrə qədər fərq etməyəcək. Buna baxmayaraq, Kərimlinin sifətində hiyləgər bir özündənrazılıq görünürdü. Bu, ona dəlalət edir ki, əvvəla, AXCP sədrinin bundan artığına gümanı belə olmayıb, ikincisi də bu say deyil, tədbir olaraq ona lazım idi ki, şəklini çəkib, bir az da özü demiş, “məhtəşəm” görüntü verib ecnəbi ağalarına göndərsin və əlini açsın ki, görək ərbablar nə ianə edəcəklər.

Siyasi mübarizəni şəxsi ambisiyaların təminatı yolu sayan, “demokratiya uğrunda savaş” komuflyajı altında hakimiyyət hərisliklərini pərdələyən bilməyənlərin uzun müddətli hay-küylə, hap-gopla davam edən “təbliğat”ına, Kərimli və Həsənlilərin pafoslarına rəğmən, mitinqə 5-3 nəfərin qatılması AXCP, “Milli Şura” və Müsavatın cəmiyyətdəki nüfuzunu, dayağının səviyyəsini və tərəfdarlarının sayını göstərir. Seçkilərə qatılmayıb, amma seçkilərdən danışan, tamamilə şübhəli və qaranlıq gəlir mənbələri olduğu halda, korrupsiya ilə mübarizədən dem vuruların şousu gülüş və istehza doğurmaya bilməz. Övladlarının xarici ölkələrdə eys-ışrət, yaxud çirkin əyləncələrə xercələyəcəkləri pulları qazanmaq üçün hər sifətdən çıxan Kərimlilərin məmur özbaşınalığından, vəsaitlərin plansız xərclənməsindən danışması həyasızlığın son həddidir.

“Demokratlar”ın demokratiyanı alət edərək, sərvət topladığı bəllidir

Gültəkin Hacibəyli kimi birinin isə hər mitinqdə səsi kəsilənədək qışqırması, elə bir təəssürat yaradır ki, guya bu qadın azadlıq aşiqi, demokratiyanın, şəffaflığın tərəfda-

Müxalifətin növbəti və son fiaskosu, yaxud məntiqli sonluq

yanaşı, şərəfsizliyi də özünə təhqir hesab etmir. Restoranda qabyuyan Məhəmməd Mirzəli Facebook səhifəsində ictimai ayaqyolundan “videoçəkiliş”ini sanki Hollivud filmi kimi təqdim edir və Kann Festivalına da bəlkə ümid edir. Şərəfsizliyi təhqir hesab etmədiyi üçün şərəfsiz deyər müraciət etdiyimiz Mirzəli ictimai ayaqyolu şousunu paylaşdığı zaman özünü çox xoşbəxt hesab edir. Hətta tualetdə güzgü olduğundan, elə vəcdə gəlir ki, az qala qəşş eləsin və sabununu görəndə, özünü lap Marsda sayır. Qınanılası deyil bu yazığın halı. Görmədiyindən, yəni görməmişliyindən irəli gəlir. Yəqin Azərbaycanda ictimai yerlərdə bundan daha üstün şərait haqqında təsvürü yoxdur.

Müxalifətin bu aksiyasını qohum-əqrəba mitinqi adlandırmaq daha doğru olar

Orduxan Bəbirovun “dost”u sayılan bu “şərəfsiz”in dünyagörüşü ayaqyolu şousunu aşmadığı kimi, “Məhsul” stadionunda keçirilmiş mitinq də Əli Kərimli və Cəmil Həsənlilərin təkrarlılığından o yana keçmədi. Keçə də bilməzdi, çünki səviyyələri mirzəliklərlə, orduxanlarla ölçüləndə bundan artığını gözlemək olmaz. Zavallılar dərk etmək istəmir ki, müxalifətin aksiyasının normal və effektiv olması üçün ümumxalq mitinqi olmalıdır. Belə bir mitinq üçün ümumxalq dəstəyi tələb olunur. Radikalın nə ümumxalq dəstəyə, nəticə etibarlı ilə nə də ümumxalq mitinqinə zərrə qədər gümanı yoxdur.

Radikalın ümumxalq, ümumxalq mitinqi adı altında yenə də eyni, çox az sayda iştirakçı toplaşmaları sonun başlanğıcı kimi dəyərləndirilir. AXCP, “Milli Şura” və Müsavat partiyasının birgə keçirdikləri mitinqin növbəti dəfə də fiasko ilə nəticələnməsi destruktiv düşürgənin sosial bazasının olmamasını bir daha sübut etdi. Hətta bu yox dərəcəsində olanın da get-gedə heç çevrilecəyi də azalan tendensiya ilə müşayiət olunan gedişatdan bəlli olur.

Uğursuz mitinqlərini şərtləndirən ən başlıca amil radikalın xalqın inamının olmaması, və bugünkü antimillilə fəaliyyətləridir. Aksiyaya bənzər mitinqlərinə çağırışları belə etik normalardan uzaq, söyüş və təhqirlərlə müşahidə olunanların dəvətinə yalnız qohum-əqrəbaları səs verdi. Bu baxımdan, müxalifətin bu aksiyasını qohum-əqrəba mitinqi adlandırmaq daha doğru səsleşnər. Ən acınacaqlı məqam ondan ibarətdir ki, bu qohum-əqrəbaları belə, mitinq getdiyi zaman sosial şəbəkələr üçün selfi çəkdilər, tribunadakıların sözü qurtarar-qurtarmaz plakatları yerə atıb, dəstə-dəstə aradan çıxırdı. Nə müraciətə qulaq asan qohum qalmışdı, nə də təkrar olunan nitqləri dinləyən əqrəba. Sonuncu mitinqdə bütün bunları izləyənlər bir daha və tam əmin oldular ki, hər yerdə tərbiyəsizlik, qeyri-etik davranış, qəbul olunmamış səviyyəsi mübarizə sərgiləyən və deqradasiyaya uğrayan radikalın siyasi səhnədən getmə vaxtıdır.

İnam HACIYEV

rıdır. İlk öncə, hakim partiyada təmsil olunan bu qadın, deputat mandatı gəzdiren zaman dövlətçilik ideyalarından dem vururdusa, mandatını itirəndən sonra bəs özünü niyə itirdi? Şəffaflıq istəyənlərin, deputat statusundan sui-istifadə edərək, topladığı mal-mülk haqqında öz “pərəstişkarlarına” bir maliyyə hesabatı vermək istəmirmi? Hektarlarla torpaq sahələri, Bakının ən elitər yerlərində, çoxlu sayda ən bahalı mənzillər, ofislər, onların hansı yolla əldə edilməsi barədə şousuna tamaşa etməyə gələnlərə danışmaq istəmirmi? Özü də şəffaflığı qorumaq şərti ilə. Bu şərtlə ki, hər bir mülkün maliyyəsinin hardan əldə etdiyini də, qrantlar barədə də məlumatlandırсын hamını.

Məqsədimiz ya Kərimlinin, ya Hacibəylinin, ya da digərlərinin pullarını saymaq deyil, əsla. Amma demokratiya və şəffaflıq aşıqlarına çatdırmaq istərdik ki, başını kolda gizlədib, quyruğu çöldə qalan quş misalında bütün simaları da, hətta əməlləri və fəaliyyətləri də göz qabağındadır. Özlərini az qala pak qələmə verməyə çalışan demokratların demokratiyanı alət edərək, sərvət topladığı bəllidir. Əgər belə deyilsə, bircəciyi çıxıb desin ki, ay millət, bu mənim dədə-baba mirasıdır və əməllərimdə də heç bir şübhəli məqam yoxdur. Təbii ki, bu qədər mənzilin, torpaq sahələrinin, ofislərin miras olduğuna kimisə inandırmaq müşkül olduğu kimi, xaricdə təhsil adı ilə aradan çıxan və eys-ışrət, hətta əxlaqsız həyat tərzi keçirən övladının təminatına yönələn vəsaitlərin çirki pullar olmadığını sübut etmək də mümkün deyildir.

Hakimiyyətə qarşı etiraz edənlər, ondan çox resursa, dürüstlüyə sahib deyilsə, nəticə fiaskodur

AXCP rəyasət heyətinin sabiq üzvü, partiya sədrliyinə namizəd olmuş Sahib Kərimli AXCP, Müsavat və “Milli Şura”nın Bakıdakı “Məhsul” stadionunda keçirdiyi, daha çox bir qrup insanın toplantısına bənzəyən “mitinq”ini Facebook-dakı səhifəsində şərh edərkən yazır ki, “bu hakimiyyətə qarşı təsiri etiraz təşkil edənlər, ya ondan çox resursa, ya da dürüstlüyə sahib olmalıdır. Başqa variant bugünkü fiaskodur”. Göründüyü kimi, müxalifətin resurs sahibi olmadığı,

hətta dürüst olmadığı belə sabiqləri tərəfindən etiraf olunur. Ən maraqlısı isə odur ki, Facebook istifadəçilərindən biri, S.Kərimlinin açıqlamasını şərh edərkən müxalifətin xalq arasında 1 qram hörməti olmadığını və bunların siyasi meyit olduğunu apponentinə bildirib. Bu fakt özü özlüyündə sübut edir ki, kimsə bu radikalara zərrə qədər dəyər verməz və fəaliyyətsizlikləri səbəbindən ölü kimi dəyərləndirilir.

Əlbəttə, real qiymət verənlərə, daha doğrusu, Sahib Kərimlinin timsalında AXCP sədrinin qurumdakı avtoritar, yalnız özünə “itəət” stilinə əsaslanan idarəetmə metodlarına, onun partiyayı içdən dağıdan fəaliyyətinə və ümumiyyətlə, siyasi potensialının olmamasına etiraz edənlərə qarşı sərt və kəskin müvəqə nümayiş etdirilir. Hətta AXCP sədrliyinə namizəd olan S.Kərimli kimiləri partiya sıralarından kənarlaşdırılır. Partiya sədrinin, görünür, əlinə-ayağına dolaşan insanlara qarşı antipatiyası var və ona yalnız mitinqdən-mitinqə toplaşdır ura deyən sadələşmələr lazımdır ki, əməllərini, varlığını açıb ortaya qoymaqdansa, onun özünə xidmət etsin.

Məhəmməd Mirzəli və Orduxan Teymurxan kimi mühacirlərin timsalında AXCP sədrinin daha çox marionetlərə ehtiyacı var

Kərimliyə elə biri lazımdır ki, onun buyruqlarını yerinə yetirsin və harda olmasından asılı olmayaraq, yalnız xəyanət sərgiləsin. Məhəmməd Mirzəli və Orduxan Teymurxan kimi mühacirlərin timsalında AXCP sədrinin daha çox marionetlərə ehtiyacı var ki, öz xəstə təxəyyülünü, çürük əqidəsini və qanunsuz, qeyri-etik və səviyyəsi mübarizə metodunu işə salsın. Səviyyəsi küçə uşağını xatırladan mirzəliklərin çox aşağı olan anlaq dairəsi Kərimlinin işinə yararır və öz iyrənc planlarını reallaşdırmaq üçün belələri ideal bir alətə çevrilir. Hər nə tapşırılsa, yerinə yetirməkdə çətinlik çəkməyən, utanmayan, şərəf anlayışını dərk etməyən mühacirdən yaxşı buyruq qulu ola bilməz AXCP sədrinə.

Mirzəli də elə biridir ki, şərəfsizliklərini saymaqla qurtarmaz və görünür, elə buna görə də, özünü “qorxmaz” hesab etməklə

Bu gün xalqımız Yel çərşənbəsini qeyd edir

Milli-mənəvi dəyərləri ilə dünyada tanınan Azərbaycan xalqının zaman-zaman yaşatdığı və təbliğ etdiyi başəri ideyaları, gözəl adət-ənənələri və milli xüsusiyyətləri dünya xalqları arasında özünəməxsus yer tutub. Xalqın tarixi ilə aparılan tədqiqatlar zamanı aydın olub ki, qədim köklərə malik Azərbaycan əsrlər boyu öz maddi və mənəvi xəzinəsini qoruyub-saxlaya bilib.

Bu zəngin irsdə xalqın soy-kökünə bağlı olan adət-ənənələr yaşayaraq bizim əsrə, yeni yüzilliyə qədər gəlib çatmışdır. Hər il müsəlman dünyasının böyük həvəslə qarşıladığı və yola saldığı Novruz bayramı xalqın tarixi kökünü, adət-ənənələrini özündə yaşadan gündür. Bu bayramın qeyd olunmasına qədər, bildiyimiz kimi, dünyanın və insanın yaranması ilə bağlı müqəddəsleştirilmiş Su, Yel, Od və Torpaq çərşənbələri qeyd olunur. Çərşənbələr Novruz bayramının əvəzolunmaz atributlarındanır. Bu dörd çərşənbənin qeyd olunmasının arxasında böyük həqiqətlər dayanır. Folklorşünas alimlərin fikrincə, bu çərşənbələr insanın həyata gəlişi və həyatın canlanması ilə əlaqədardır. Hər çərşənbə təbiətin bir ünsürü ilə əlaqələndirilib.

Bu gün xalqımız üçüncü

çərşənbəni, "Yel çərşənbəsi"ni qeyd edir. Xalq arasında "Külək oyadan çərşənbə", "Küləkli çərşənbə", "Yelli çərşənbə" adı ilə də tanınan Yel çərşənbəsində Yel Baba yatmış torpağı sil-kələyib oyadır və cana gətirir. Əski etiqadlara görə, məhz o gün "qara nəhr"də yatmış dörd cür külək Yer üzünə çıxaraq əvvəlcə özü təmizlənir, sonra isə hər biri bir libasda özünü göstərir. Burada rənglər də mifik mənə daşıyır. Ağ Yel - ağ libasda, qara Yel - qara libasda, Xəzri - göy libasda, Gilavar qırmızı libasda təsvür edilir. Yel çərşənbəsi bu dördlüyün cəmində qısa müddətdə bütün dünyanı gəzib-dolaşır.

Azərbaycan mifik təfəkküründə yel yol göstərən və bə-

lədçi rolunu yerinə yetirir. Yel Baba qalın meşələrdə azıb mənzilini tapmaqda çətinlik çəkən xeyirxah insanların qarşısına çıxır, onlara bir yumaq verir və yumağı yerə atıb diyirlətməyi tələb edir. Yel Babanın üfürməsi ilə yumaq açılır və yolunu itirmiş insanları mənzil başına çatır. Yel çərşənbəsi günü tonqallar qalanır, evlərdə südlü plov və ya bulğur aşu bişirilir. Süfrəyə daha çox quru meyvə və dənli bitkilərdən hazırlanmış çərəzlər düzülür. Axır çərşənbə üçün hazırlıqlar görünür. Qız-gəlinlər böyük sevincle şirniyyat hazırlayır. Həmin gün xeyli boy atmış səməninin ortasına qırmızı qumaş bağlanılır.

Dörd ilahi başlanğıcdan üçüncüsü olan Yel çərşənbə-

sində Yel Babanın şərəfinə xüsusi mərasimlər və ayinlər keçirilir. Yelle bağlı nəğmələr və bayatılar söylənir. Yel çərşənbəsi ilə bağlı inanclar maraqlıdır. İnanclara görə, Yel çərşənbəsində ağaclar oyanar. Yel çərşənbəsində söyüd ağacının altından keçərlər ki, niyyətin qəbul olsun. Yel çərşənbəsində Yel Babanı köməyə çağırırlar. Yel Baba xırmana gəlməmişdən öncə, ordan buğda və dən götürməzlər. Azərbaycan mifoloji mətnlərində Yelin xeyirxah obrazına rast gəlinir. "Dünyada nə ki yel, külək var, hamısının ixtiyarı Yel Babanın əlindədir", - deyilir. Xırman sovrulanda camaat Yel Babanı köməyə çağıraraq deyər: Yel Baba, gəl atına saman apar. Yel Baba da gəlib xırmanı sovrur. Dən qalar adamlara, samanı da Yel Baba aparar öz atına. "Yeli əsdirəni söyməzlər" - inancı da elə birbaşa yel tanrısının - yel ruhunun müqəddəsliyi anlamını özündə ehtiva etməklə yelin gücünə olan inamın təsdiqi və təzahürüdür.

Bu gün Yel çərşənbəsinin iltiq nəfəsi Azərbaycan torpağına qədəm qoyub. Qoy dünyanı gəzib-dolaşan Yel Babanın qədəmləri xalqımıza uğur gətirsin!

ZÜMRÜD

"Şahin" hərbi-idman oyunlarına yekun vuruldu

Şəmkir rayonunda "Şahin" hərbi-idman oyununun yüksək səviyyədə təşkil edilməsi üçün rayonun məktəbləri arasında zona yarışları davam edir. Qeyd edək ki, Şəmkir rayonunun məktəbləri 6 zonaya ayrılmış, bu günə kimi 3 zona yarışına yekun vurulmuş, Şəhər zonası üzrə M.Füzuli adına tam orta məktəbin komandası, Kür zonası üzrə Mahmudlu kənd tam orta məktəbin komandası, Seyfəli zonası üzrə Könüllü 1 sayılı tam orta məktəbin komandası rayon birinciliyinə iştirak hüququ qazanmışdır.

Növbəti 4-cü zona yarışı 12 mart 2018-ci il tarixdə Şəmkir rayon Sabirkənd tam orta məktəbdə "Şahin" hərbi-idman oyununun Düyərli zonası üzrə keçirilmişdir. Yarışda Şəmkir rayon Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi, YAP Şəmkir rayon gənclər birliyinin sədri Emin İsmayılov, Şəmkir rayon Təhsil Şöbəsinin hərbi metodisti Zülfüqar Abbasov, Şəmkir rayon Sabirkənd tam orta məktəbin direktoru Müqabil Yolçuyev, zona hərbi müəllimləri, Düyərli zonasının komandaları iştirak etmişdir. Yarışda çıxış edənlər, xüsusi olaraq, vurğulanmışdır ki, "Şahin" hərbi-idman oyununun unkeçirilməsində məqsəd böyüməkdə olan gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunması, məktəblilərin ordu sıralarına hazırlanmasına kömək göstərməkdir. "Şahin" hərbi-idman oyununda rayonun Düyərli zonasının 8 komandası yarışın əsasnaməsinə uyğun olaraq müxtəlif mərhələlərdən keçmişdir. Yekunda münisiflər heyətinin qərarına əsasən, 1 yerə Sabirkənd tam orta məktəbin komandası, 2-ci yerə Zəyəm qəsəbə 1 sayılı tam orta məktəbin komandası, 3-cü yerə Zəyəm qəsəbə 2 sayılı tam orta məktəbin komandası layiq görülmüşdür. Qeyd edək ki, Sabirkənd tam orta məktəbin komandası 16 mart 2018-ci il tarixdə Şəmkir şəhərində "N" sayılı hərbi hissədə keçiriləcək rayon birinciliyinə iştirak hüququ qazanmışdır.

NƏZAKƏT

"Nar"-ın dəstəyi ilə "Brain Ring" intellektual yarışlarının yeni mövsümü başladı

Təhsil və elmə, mədəniyyət və maariflənmənin təbliğinə xüsusi önəm verən "Nar" intellektual bilik yarışlarını dəstəkləməyə davam edir. Artıq bir neçə ildir ki, "Brain Ring" yarışının sponsorluğunu öz üzərinə götürmüş mobil operator bu il də məşhur bilik yarışlarının baş sponsoru oldu. Mart ayında "Brain Ring" intellektual bilik yarışlarının növbəti - onuncu mövsümü start götürdü. "Brain Ring" bilik yarışlarında respublikanın 15 bölgəsi və 10 ali məktəbini təmsil edən 32 komanda iştirak edir. İyun ayınadək davam edəcək yarışlar hər həftənin bazar günü AzTV vasitəsilə yayımlanır.

"Nar" gəncləri stimullaşdırmaq üçün müxtəlif səpkili bilik yarışları, intellektual oyunları dəstəkləməyə çalışır və bununla da onların elmə, təhsilə, biliyə olan marağını artırmağa səy göstərir, maariflənməni təşviq edir. Artıq dördüncü "Brain Ring" mövsümüdür ki, televiziya tamaşaçılarının yarışlara olan marağını daha da artırmaq məqsədilə "Brain Ring" və "Nar" onlayn müsabiqə keçirirlər. Belə ki, verilişin yayımı zamanı "Nar"-ın "Twitter" hesabında qoyulan suala ən tez cavab verən izləyicilər xüsusi hədiyyələr qazanırlar. Beləliklə, "Brain Ring" həvəskarları bu intellektual yarışa izləmək fürsəti ilə yanaşı, həm də "Nar" operatorundan hədiyyələr qazanmaq şansı əldə edirlər.

"Azerfon" MMC ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim etmiş və geniş 4G şəbəkəsini istifadəyə verib. Mobil operator səs keyfiyyətinin nəzərəcarpacaq dərəcədə artımını təmin edən "HD-Voice" (High Definition Voice) xidmətini təqdim edib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 6500-dən artıq baza stansiyası ilə 2 milyondan çox abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Gəlin birlikdə böyüək

Dodağı nəğməli baharım mənim!

Novruz ətirlidir çöl də, çəmən də,
Güllər təbiəti salıb kəməndə,
Sənə məhəbbətim çoxdu, sinəmdə!
Üreyi dindirən axarım mənim,
Dodağı nəğməli baharım mənim!

Təbiət qoynunda çətrini gördüm,
Güllər dəryasında ətrini gördüm,
Ellərin qəlbində xətrini gördüm,
Üreyi dindirən axarım mənim,
Dodağı nəğməli baharım mənim.

Güllər aləmini dağlarda süzdüm,
O tər lələləri yamacdan üzdüm,
Qönçə çiçəkləri yoluna düzdüm!
Üreyi dindirən axarım mənim,
Dodağı nəğməli baharım mənim!

Təbiət qoynunda batırsan gülə,
O bağça-bağlarım bəlenib tülə,
Şirin nəğmələrim yol alır zilə!
Üreyi dindirən axarım mənim,
Dodağı nəğməli baharım mənim!

Lələ, bənövşənin hər baxışında,
Güllər cəlvələri tər baxışında,
Bir aləm görürəm, zər naxışında!
Üreyi dindirən axarım mənim,
Dodağı nəğməli baharım mənim!

Ülvi gözəllikdə tayımsan mənim,
Ən şirin, ən gözəl payımsan mənim,
Bollu-bərəkətli ayımsan mənim!
Üreyi dindirən axarım mənim,
Dodağı nəğməli baharım mənim!

Bərəkət nəğməli xoş gəlişində,
Ürəklər dillənir tər gülüşündə,
Ellərim görünür, qaynar işində!
Üreyi dindirən axarım mənim,
Dodağı nəğməli baharım mənim!

O sellər arxalı sellərim mənim,
Çıxıb pişvazına ellərim mənim,
Bəhrəsin verəcək çöllərim mənim!
Üreyi dindirən axarım mənim,
Dodağı nəğməli baharım mənim!

Zöhrabın sözləri nəğməli sazdır,
Baharın ətirli çiçəyi yazdır,
Nə qədər söz desən, hələ də azdır!
Üreyi dindirən axarım mənim,
Dodağı nəğməli baharım mənim!

Zöhrab Piri Oğlu Qəmli
Neftçala rayonu, Qaradağlı kəndi

Azərbaycanın şimal rayonlarına 7 santimetrdək qar yağdı

Martın 12-si gecə saatlarından başlayaraq Azərbaycanın şimal rayonlarına qar yağmağa başlayıb. Quba Regional Hidrometeorologiya Müəssisəsindən AZƏRTAC-ın bölgə müxbirinə bildirdilər ki, dağlıq ərazilərdə temperatur mənfi 6 dərəcəyədək aşağı düşüb. Quba və Qusar rayonlarının dağlıq ərazilərində qarın hündürlüyü 2-7 santimetr çatır. Ən çox yağıntı Qubanın Qırız kəndində qeydə alınıb. Qusarın rayon mərkəzində qarın hündürlüyü 2 santimetr təşkil edir. Hazırda qar Quba, Qusar və Xaçmaz rayonları ərazisinə yağmaqla davam edir.

13 mart 2018-ci il

AXCP-"Milli Şura" cütlüyünün mitinqi - uğursuzluğun etirafı

Xalq radikallara və siyasi avantürəçilərə növbəti dəfə "YOX!" dedi

Uzun müddət sosial şəbəkələrdə və özli-nə məxsus internet-informasiya resurslarında AXCP-"Milli Şura" cütlüyünün mitinqinə çağırışlar edən digərdə müxalifət müdafiəçiləri və onların "liderləri" bir daha nə qədər yanıldıqlarının fərqi-nə varmağa məcbur oldular. Martin 10-da BŞİH ilə razılaşılmış olmasına baxmayaraq, "Məhsul" stadionunun yarısını belə doldura bilməyən dağıdıcı müxalifət "liderləri", əslində, uğursuzluqlarını etiraf etmiş oldular. Çünki daha öncədən "mitinqimizə, ən azı, 30 min tərəfdaşlarımız qatılacaq" deyərək pafoslu fikirlər öne sürən "liderlərin" səsində uzağı 1000-1500 adam səs verdi ki, bu da xalqın böyük kəsiminin bu kimi siyasi avantürəçilərə növbəti dəfə "YOX!" deməsinin sübutu oldu. Nə şüarlarına, nə də çıxışlarına ciddi dəstək ala bilməyənlərin, necə deyirlər, "inqilaba hamilə qalmaları" baş tutmadı.

net televiziyaalarında və müxalifətyönümlü saytlarda, eyni zamanda, "facebook" sosial şəbəkəsində canlı yayımlara çıxaraq, xalq mitinqlərə səs-ləyən, nəticəsiz qaldıqda isə, mitinqlərə qatılmaq fikrinde olmayanları təhqir belə edən siyasi uğursuzluqlar

yiğnağı indi çətin vəziyyətlə qarşı-qarşıya qalıblar. Çünki onlara bir sıra xarici təşkilatlardan, xüsusilə, erməni lobbisinin maliyyə-ləşdirdiyi təşkilatlardan verilən təlimatlar, faktiki olaraq, yerinə yetirilməmiş qalıb. Təkcə mitinqə qatılanların saylarının bu qədər az olması öz-özülüyündə onların boyun-larına götürdükləri öhdəliklərin baş tutma-sını sərgilədi.

Radikallar saylarını "çox" göstərmək üçün hansı aldadıcı vasitədən istifadə edirlər?

Siyasi avantürəçilər isə azsaylı mitinq-lərini öz təbirlərinə belə ört-basdır etməyə çalışdılar. Misal üçün, kənardan, habelə, ətrafdakı binalardan çəkilən foto və videoçəki-lişlərdən açıq-aydın görünürdü ki, aksiyaya qatılanların sayı o qədər azdır ki, hətta sta-dionun tən ortası belə dolmamışdı. Mitinqdə çıxış etmək üçün mikrofona da ehtiyac qal-mamışdı, çünki həmin tədbiri yaxından izlə-yənlər də təsdiq edə bilirlər ki, insanların azlığı qarşılığında onlarla mikrofon-suz da danışmaq olardı.

Lakin Ə.Kərimlinin və C.Həsənlinin "Məhsul"a gəlmələrinin ardınca, bir neçə yüz nəfərin içindən, yeni sıx olan yerlərdən çəkilişlər apararaq əsl mənəzərini bu kimi aldadıcı vasitə ilə gizlətməyə çalışdılar. Ancaq fakt budur ki, stadionu giriş zamanı mitinqçilərin təhlükəsizliklərini qoruyan hü-quq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları əsl sayı rəsmi şəkildə mediaya açıqladılar. Bu-nunla da, "Milli Şura"-nın siyasi avantürəçi "liderlərinin", eləcə də, dəstəklənilərinin pafoslu çıxışları yalanlandı.

Rövşən RƏSULOVA

"Onlara yaraşan elə gədəlikdir"

Elşən Musayev: "Nəinki növbəti mitinq təyin etmək, utanıb yerə girmək lazımdır"

- Elşən müəllim, gözlənilmədiyi kimi, müxalifətin keçirdiyi mitinq çox uğursuzluqla başa çatdı. Sizcə, bundan sonra həmin qurumlar yenə hansısa aksiyaya keçirmək iddiasına düşəcəklərmi?

Müəssisimiz Demokratik Maarifçilik Partiyasının sədri, millət vəkili Elşən Musayevdir

- Mən sizə tam səmimi bir şey deyim: aktiv siyasi vəziyyətdir, seçkilərin keçirilməsinə 1 ay zaman qalıb, üstəlik, riyakar və radikal müxalifət sosial şəbəkələr üzərindən milyonlarla insana müraciət ünvanlamışdı.

Ona görə də, sif bu kontekstdə düşünürdüm ki, mitinqləri ən azından, əvvəlkilərdən daha bəter olmaz, yəni heç olmasa 2-3 min adam meydana yığılar. Amma o da baş vermədi. Budəfəki konkret brifinq idi. Özü də biabırçı brifinq. El dili ilə desək, heç mayaların da çıxarmadılar. Belə məqamda isə, nəinki növbəti mitinq təyin etmək, utanıb yerə girmək lazımdır.

- Uğursuz mitinqdən sonra sosial şəbəkələrə çıxan müxalifətin söyüş qrupu mitinqə qatılmadığına görə, insanın şərafət və ləyaqətini təhqir edən statuslar paylaşırlar. Bu mənaviyyətsizlik və əxlaqsızlıq nədən qaynaqlanır?

- Söyüş onların ruhudur. Baxın sifətlərinə, baxın gözlərinin, ağızlarının mimikasına, baxın söz ifadə etmə tərzlərinə. Görün hansı hala, duruma, rəzil vəziyyətə qalıblar. Bu, psixoz həddidir. Gədə çıxıb Freyd nəzəriyyəsinə, Şekspirdən, beynəlxalq konvensiyaların müddəalarından, hüququn prinsiplərindən və dövlətçiliyin atributlarından danışması deyil ki?.. Təbii ki, onlar bu tərz seçəcəklər. Çünki onlara yaraşan elə gədəlikdir və əslində, bu minvalla özlərini "tapırlar". Onlar söyüş söyərək, təhqir edərək, öz qəliblərində olur, sevinir və rahatlanırlar. Mitinqə qatılmayanları təhqir etmək bütün millətə və 10 milyonluq xalqı təhqir etməkdir. Çünki faktiki olaraq, mitinqə kimse getməyib. Gülçatay deyirdi, ən azı, 30 min

gözləyirəm. Sonradan məlum oldu ki, bu riyakarın əlində olan obyektlərin sayı mitinqə gələnlərin sayından daha çoxdur. Utanıb-qızarmırlar, danışanda ağızlarına çullu dovşan sığmır. Pafosun biri bir qəpik. Adındakı həflərin sayı üzvlərinin sayından çox olan partiyaların keçirdiyi mitinq, zəfən belə də olmalı idi. Amma günahı özlərində axtarırlar. Xalq belə riyakarlara dəstək vermirsə, demək, nəse bəlib, düşünüb vermirdi həmin dəstəyi. Bu haqda düşünmək əvəzinə, camaatı söyməsinlər.

- Müxalifətin mitinq taktikasının iflasa uğraması həm də partiyaların, ümumilikdə isə, Ə.Kərimlinin, A.Hacınevin və C.Həsənlinin iflası demək olar?

- Onlar nəinki iflasa uğrayıb, hətta çoxdan tarixin arxivinə gömülməli. Canlı meyitlərdir hamısı. 3-ü, 7-si, 40-ı, 52-si də çıxıb. Sadəcə, xəbərləri yoxdu. Belələri Azərbaycan siyasətində ruh effektindən savayı heç nəyə yaramırlar. Bitiblər, tükəniblər, bir yazıda deyildiyi kimi, "çürümüş saqqızdırlar". Getməlidirlər artıq. Siyasətdən, birmənalı şəkildə getməlidirlər. Müxalifət kəsim belə radikal, antidövlətçi, rəzil ünsürlərdən təmizlənməlidir. Xaricə donos ötürən, ordan maliyyələşən və "sapı özümüzədən olan bal-taların" fəaliyyəti isə araşdırılmalıdır. Öz də gec olmadan.

- Uğursuzluq baş verdikdən sonra xaricdəki maraqlı dairələrin müxalifətə hər hansı bir dəstək, maddi və mənəvi yardım görsə təbii ki, inandırıcıdır?

- İnandırıcı deyil. Amma bunu dəqiqləşdirməyin sadə yolu var. Elə ki, gördünüz Əli Kərimlinin oğlu eyş-ışrət məclislərinə son verib və daha sosial şəbəkələrdə şəkil-filan paylaşmır, bilin ki, pul kəsilib.

GÜLYANƏ

Mitinqlərə qatılmaq fikrinde olmayanları təhqir edən siyasi uğursuzluqlar yığnağı indi çətin vəziyyətlə qarşı-qarşıya qalıblar

Onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, saat 15.00-dan 17.00-dək davam edən aksiyada AXCP, Müsavat, AXP adlı siyasi təşkilatlar, eləcə də, "Müsləman Birliyi", "NİDA" hərəkatlarının, həmçinin, radikal yönümlü bir sıra qeyri-hökumət və gənclər təşkilatlarının adamları iştirak etsə də, oraya toplaşanların saylarının kifayət qədər azlığı onların dəstəklənilərinin, ümumiyyətlə, ayrı-ayrılıqda bir neçə nəfərlə təmsil olunduqlarını da təsdiq edir. Belə olan vəziyyətdə, hər hansı bir "siyasi uğurdan" danışmaq isə mənasızlığı kifayət qədər təsdiq olunur.

Həmçinin, aksiyaya qədər müxtəlif inter-

Anqirdılar taylarını tapdılar

Söyüşçülər yığıldılar xaricə, Hər birisi Leyla Yunus, Xədicə, Mahiyyətə cüvəllağı, gicgicə, Qoduqlayıb sağa-sola çapdılar, Anqirdılar taylarını tapdılar.

Yer götürməz bir bu qədər azlığını, Olubdular Hollandiya pozğunu, Xatırladırlar leşyeyən quzğunu, Cəlb etməkdə yal yedirdən hər kəsi, Amsterdam bir at-eşşək tövləsi.

Bir abırsız basa bilmir səbrini, Biri söyür dədəsinin qəbrini, Pozanlar da çoxalıldı tövrünü, Bilirlər ki, seçki ağır döyüşdü, Bunlarınkı çirkin nifrini-söyüşdü.

VALEH

Azərbaycan ərazisinə narkotik vasitələrin qanunsuz keçirilməsinin qarşısı alınıb

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən sərhəd təhlükəsizliyinin təmin olunması sahəsində əməliyyat-axtarış və sərhəd mühafizə tədbirləri uğurla davam etdirilir.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, martın 10-da Azərbaycan Respublikasının ərazisinə narkotik vasitələrin iki halda qaçaqmal qolu ilə qanunsuz keçirilməsinin qarşısı alınıb. Belə ki, Lənkəran sərhəd dəstəsinin Astara rayonu ərazisindəki sərhəd zastavasının xidməti sahəsində İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikası istiqamətində dövlət sərhədini pozan iki şəxsin qarşısı alınıb. Sərhəd pozucuları qanunsuz yolla dövlət sərhədindən keçirmək istədikləri qaçaqmal ataraq havanın qaranlıq və ərazinin sıx meşəlik olmasından istifadə etməklə geriye qaçdılar. Hadisə yerinə baxış zamanı sərhəd pozucularına məxsus 535 qram mari-xuana aşkarlanaraq götürülüb.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin sərhəd gözetçisi tərəfindən Astara rayonunun Şahağacı kəndi istiqamətində Azərbaycan Respublikasının sərhəd sularında rejim nəzarət həyata keçilərkən su səthində kустar üsulla hazırlanmış buy, buya bağlanmış kisədə isə 2200 qram heroin aşkarlanaraq dövrüyədən çıxarılıb. Qeyd olunan faktlar üzrə zəruri əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

BAXCP rəsmisi: "Əli Kərimli bu dəfə cəmiyyətin tör-töküntülərindən də istifadə etdi"

"M illi Şura"-nın keçirdiyi mitinq heç bir uğur qazanmayaçağı gözlənilən idi. Yenə də çox az sayda təxminən iki-üç min nəfərlik aksiyaya keçirdilər. Bunun əsas səbəbi cəmiyyətin radikal müxalifətə olan inamsızlığıdır, dəstək verməməsidir. Adını "ümumi-xalq mitinqi" qoymuşdular". Bunu SİA-ya açıqlamasında Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədr müavini Niyaməddin Orduxanlı deyib. Onun sözlərinə görə, ancaq xalq bir daha onları boykot etdi: "Mitingə aparılanlar, öz partiya üzvləri, yaxın qohumları, qonşuları və s. şəxslər oldu. Əli Kərimli bu dəfə cəmiyyətin tör-töküntülərindən də istifadə etdi. Bu şəxs siyasətə təhqir, söyüş gətirən natəmiz insanların xaricdəki fəaliyyətini də mitinqə yönəltdi. Müxtəlif təxribatlar, dünyasını dəyişmiş adamların guya təhqir olunması görüntüsü və s. kimi təxribatlar Əli Kərimlinin işinə yaramadı. Əslində bu gün mitinqi Əli Kərimli tam gözəndən salıb. Ayda 1461 nəfərlik mitinq etməklə cəmiyyətdə mitinqə münasibət adlaşıb.

Hər kəs bilir ki, Əli Kərimlinin övladları İngiltərənin ən bahalı universitetlərində təhsil alır. Bir nəfərin təhsil haqqı bir illik 200 min manatdır. Əli Kərimli də uzun müddətdir işləmir. Hardan alır bu vəsaiti? Təbii ki, xarici təşkilatların bu cür sifarişlərini yerinə yetirməklə maliyyə qazanır. Birbaşa mitinqin keçirilməsi üçün Əli Kərimliyə pul verirlər. O pulun bir hissəsini mitinqə, qalan hissəsini isə özünə götürür. Mitinq zamanı Əli Kərimli cənab İlham Əliyevin 15 ildir hakimiyyətdə olduğunu tez-tez təkrarlayırdı. Ancaq bir nəfər çıxıb Kərimliyə demir ki, özün 25 ildir müxalifətdə və dünyanın heç bir ölkəsində 25 il müxalifətdə qalmaq təcrübəsi yoxdur. Hələ bir utanmadan bundan sonra 7 ildə müxalifətdə qalmaq istəyirsən".

Azərbaycanda əmək münasibətlərinin tənzimlənməsi

Əmək fəaliyyətinin həyata keçirilməsi prosesində yaranan mübahisələr həm təşkilat üçün, həm də, bütövlükdə cəmiyyət üçün mənfi nəticələr doğura bilər. Əksər hallarda, bir qayda olaraq, əmək mübahisələrinin yaranmasından əvvəl əmək sahəsində əmək-hüquq pozuntuları baş verir və bu hüquq pozuntuları mübahisə üçün əsas olur. "Əmək sahəsində əmək-hüquq pozuntusu dedikdə, vəzifə daşıyan subyektin özünün əmək vəzifələrini təqsirli, hüquqazidd sürətdə yerinə yetirməməsi nəticəsində əmək-hüquq münasibətinin digər subyektinin hüququnu pozması başa düşülür. İşgötürən tərəfindən hüququayğun və əsaslandırılmış hər hansı hərəkət işçi tərəfindən onun hüquqlarını və qanunla qorunan mənafelərini pozan hərəkət kimi də qiymətləndirilə bilər.

Bütün əmək mübahisələrini, əsasən, üç əsasə görə təsniflədirmək olar: a) mübahisə edən subyektlərə görə; b) mübahisənin xarakterinə görə; c) mübahisənin obyektinə görə. Mübahisə edən subyektlərə görə bütün əmək mübahisələri fərdi və kollektiv əmək mübahisələrinə ayrılır. Fərdi əmək mübahisəsi konkret bir işçinin işgötürənlə mübahisəsidir. O, işçinin əmək-hüquqlarının (həqiqətən, yaxud ehtimali) pozulması nəticəsində yaranır və buna görə də, fərdi xarakter daşıyır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 36-cı maddəsinin 3-cü hissəsinə görə "Fərdi və kollektiv əmək mübahisələri qanunla müəyyənləşdirilmiş qaydada həll edilir". Konstitusiyanın 36-cı maddəsinin 1-ci hissəsinə görə "hər kəsin təkbaşına və ya başqaları ilə birlikdə tətill etmək hüququ vardır". Əmək Münasibətlərində meydana gələn fərdi əmək mübahisələrinin hüquqi tənzimlənməsi, ümumiyyətlə fərdi əmək mübahisəsi hüququ əmək münasibətlərinin tənzimlənməsində vacib təminatdır. Bu baxımdan, ölkə konstitusiyasında fərdi əmək mübahisələrinin həllinin qanunvericiliklə tənzimlənməsi üçün əsas müəyyən edilmişdir. Bununla belə fərdi, əmək mübahisələrinin geniş anlayışı, əmək mübahisələrinin formaları, onun həlli qaydaları və prosedurları, o cümlədən fərdi əmək mübahisələrinin məhkəmədən kənar və məhkəmə vasitəsi ilə həlli qaydaları və prosedurları Əmək Məcəlləsi və digər qanunvericilik aktları və digər normativ-hüquqi aktlar vasitəsi ilə müəyyən edilir. Əmək Məcəlləsinin 44 və 45-ci fəsiləri fərdi əmək mübahisələri, tərəfləri, predmeti və həlli qaydaları ilə bağlı məsələlərin hüquqi tənzimlənməsi ilə bağlı müddəalardan ibarətdir. Əmək Məcəlləsinin 287-ci maddəsinə görə fərdi əmək mübahisələrinə belə anlayış verilmişdir: "Fərdi əmək mübahisələri, işgötürənlə işçi arasında əmək müqaviləsinin, kollektiv müqavilənin şərtlərinin, habelə əmək qanunvericiliyinin və digər normativ-hüquqi aktların tətbiqi zamanı yaranan 6 və bu məcəllə ilə müəyyən edilmiş qaydada, üsullarla və şərtlərlə tərəflərin hüquq bərabərliyi və qanunun aliliyi prinsipləri əsasında həll edilən fikir ayrılığıdır".

Əmək Məcəlləsində işə qəbul

olunmaq istəyən şəxsə hər hansı səbəbdən əmək müqaviləsinin bağlanmasından imtina etmək fərdi əmək mübahisəsinə gətirə bilər. Belə olan halda, işə qəbul olunmaq istəyən şəxs hesab edə bilər ki, imtina ayrı-seçkiliklə və ya 8 digər əsaslanmamış və subyektiv mülahizələrlə bağlıdır. Onun bu ehtimalı fərdi əmək mübahisəsinin bağlanması üçün əsas ola bilər. Bununla belə, ölkə praktikasında, o cümlədən, məhkəmə praktikasında belə mübahisələrə baxılması geniş yayılmışdır. Belə ki, belə mübahisələrin əksəriyyəti kifayət qədər sübutların olmaması səbəbindən işə, qəbul olunmaq istəyən şəxsin xeyrinə həll olunmur. Digər tərəfdən işə, qəbul olunmaq arzusunda olan şəxsin əmək fəaliyyətinə işgötürənlə fərdi əmək mübahisəsi ilə başlaması onun qəbul olunmaq istədiyi vəzifədə və gələcək karyerasında problemlərin əsasını qoyur və bu baxımdan, praktikada işgötürənin şəxsi işə qəbul etməkdən ən əsassız imtinası belə, bir qayda olaraq, fərdi əmək mübahisəsi yaratmır. Vəzifə və karyera məsələləri ilə bağlı fərdi əmək mübahisələri də geniş yayılmışdır. Belə hallar mövcud olduqda bir, qayda olaraq, işçi əvvəlki vəzifəsi ilə də üzülüşməli olur və ya sonradan onun işgötürənlə münasibətlərinin davamlı pozulmasına gətirib çıxarır. İşə qəbulun müsabiqə yolu ilə mövcud olduğu hallarda fərdi əmək mübahisəsinə başlamaq imkanları nisbətən genişdir. Müsabiqə komissiyasının qərarından məhkəməyə şikayət vermək və qərarın əsaslı olmasına sübut etmək nisbətən asandır. Odu ki, belə fərdi əmək mübahisələri praktikada, o cümlədən məhkəmə praktikasında mövcuddur.

Kollektiv əmək mübahisələrinə aşağıdakı kimi anlayış verilməsini məqsəduyğun hesab edirik. "Kollektiv əmək mübahisələri işçilər ilə işgötürənlər arasında kollektiv müqavilələrin və sazişlərin bağlanması, dəyişdirilməsi və yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar yaranan və qanunla müəyyən edilmiş qaydada həll edilən fikir ayrılığıdır". Mübahisənin xarakterinə görə bütün əmək mübahisələri iki yerə ayrılır: a) iddia xarakterli mübahisələr; b) qeyri-iddia xarakterli mübahisələr.

Kollektiv müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş hallarda müəssi-

sələrdə həmkarlar ittifaqı təşkilatının nəzdində fərdi əmək mübahisələrinə məhkəməyə qədər baxan orqanın yaradılması nəzərdə tutula bilər. Bu orqanın yaradılması və fəaliyyət qaydası kollektiv müqavilələrlə nizama salınır. Deməli, bu gün qüvvədə olan əmək qanunvericiliyi fərdi əmək mübahisələrinə baxan iki orqanı nəzərdə tutmuşdur: a) məhkəmələr; b) müəssisənin həmkarlar ittifaqı təşkilatının nəzdində fərdi əmək mübahisələrinə məhkəməyə qədər baxan orqanlar (kollektiv müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş hallarda). Əgər müəssisədə kollektiv müqavilə bağlanmamışsa və yaxud bağlanmış kollektiv müqavilədə fərdi əmək mübahisələrinə məhkəməyə qədər baxan orqanın yaradılması nəzərdə tutulmamışdırsa, bütün fərdi əmək mübahisələrinə rayon (şəhər) məhkəmələri tərəfindən baxılır. Qüvvədə olan əmək qanunvericiliyə əsasən, (AR ƏM-nin 288-ci maddəsi) işçinin hüquqlarının və ya qanunla qorunan mənafeyinin pozulduğunu aşkar etdikdə, pozulmuş hüquqlarının bərpası üçün üç üsul müəyyən edilmişdir. Birincisi, işçi məhkəməyə müraciət edə bilər. İkincisi, məhkəməyə qədər əmək mübahisələrini həll edən orqana müraciət edə bilər (AR ƏM-in 294-cü m.). Üçüncüsü, işçi təkbaşına tətill edə bilər (AR ƏM-in 295-ci m.). Bu üsullardan hər hansı birini işçi özü müstəqil olaraq seçir. Pozulmuş hüquqlarının bərpası üçün işçi özünün müvəkkil etdiyi nümayəndəsi vasitəsi ilə də əmək mübahisəsini həll edən orqana müraciət edə bilər.

Pul və digər əmlak tələbləri ilə əlaqədar, həmçinin ziyan vurulmaqla bağlı yaranmış əmək mübahisələrinin həlli üçün işçi, hüququnun pozulduğunu aşkar etdiyi gündən etibarən 1 il ərzində məhkəməyə müraciət edə bilər. İşçilərin həyatına və sağlamlığına vurulmuş zərərin ödənilməsi haqqında tələblərə iddia müddəti şamil edilmir. İşgötürən AR ƏM ilə müəyyən edilmiş hallarda işçiyə qarşı iddia ərizəsi ilə məhkəməyə hüquqlarının və qanuni mənafelərinin pozulduğu gündən bir təqvim ayı müddətində, ona maddi ziyan vurulması məsələləri ilə əlaqədar işə ziyanın vurulmasını aşkar etdiyi gündən bir il müddətində müraciət edə bilər. İstər işçi, istərsə də işgötürən tərəfindən iddia müddətinin ötürülməsi onlar üçün arzuolunmaz nəticələr doğurur. Belə ki, müddətin keçməsi ilə bağlı məhkəmə iddianı rədd etməkdə haqlıdır. İddiyanın "yaxın qohumu" dedikdə, işçinin atası, anası, babası, nənəsi, əri (arvadı), uşaqları, bacıları, qardaşları, qudaları, ərinin (arvadının) valideynləri, qardaşları və bacıları başa düşülməlidir. İşçinin digər qohumlarının vəfatı ilə əlaqədar iddia müddətinin ötürülməsini hakim üzrlü hal hesab edərək, iş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVD F

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

mahiyyəti üzrə baxa bilər. Fərdi əmək mübahisələri üzrə iddianın məbləğinə, həmçinin onun təmin olunmasına hər hansı məhdudiyət qoyula bilməz. İşgötürən və işçi fərdi əmək mübahisəsinin məhkəmədə həlli prosesində qarşılıqlı razılıqla yazılı barışıq sazişi bağlayarlarsa, hakim tərəflərin həmin sazişlə müəyyən edilmiş öhdəliklərin icrasının təmin edilməsi barədə qətnamə qəbul edir. Əmək mübahisəsinin həllinə işçinin iş vaxtı ərzində baxıldıqda həm əsas, həm də əlavə iş yerində onun orta əmək haqqı saxlanılır. Məhkəmənin fərdi əmək mübahisəsinin həlli barədə çıxardığı qərar cavabdeh tərəfindən icra edilmədikdə, yaxud icraya müvafiq vəzifəli şəxs və digər fiziki şəxs tərəfindən mane olunduqda, bununla əlaqədar işçiyə dəyən maddi ziyanın ödənilməsi barədə və Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddəsi ilə cinayət işi başlanması üçün hakim tərəfindən tədbirlər görülməlidir (Məhkəmənin qərarının (qətnaməsinin) icrasının dönməsinə bu qərar yalnız işçinin, işgötürənin, şahidlərin verdiyi yalan məlumatlara və ya təqdim etdiyi saxta sənədlərə əsaslanaraq, qəbul edildiyi hallarda yol verilə "İcrada dönmüş" dedikdə, məhkəmə qətnaməsinin, qərarının icraya yönəldilən qətnamənin, qərarın icrasının dayandırılması və ya icra edilmiş qətnamənin, qərarın ləğv edilərək tərəflərin münasibətlərinin, maraqlarının, maddi və digər mənafelərinin əmək müba-

həsə ilə əlaqədar iddia verilən andakı vəziyyətə qaytarılması başa düşülməlidir. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, AR ƏM-si ilə müəyyən edilmiş fərdi əmək mübahisələrinin həlli qaydaları Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında nəzərdə tutulmuş qaydada vəzifəyə təyin edilən və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin edilmiş şəxslərə şamil edilmir. Kollektiv müqavilə və sazişlərin icra edilməməsi və ya tam həcmdə icra edilməməsi, habelə digər əmək və sosial məsələlərlə əlaqədar kollektiv tələblər işçilərin və ya həmkarlar ittifaqları təşkilatının (birliyinin) ümumi yığınağında (konfransında) irəli sürülür. Qərar işçilərin səs çoxluğu ilə, həmkarlar ittifaqları təşkilatında (birliyində) işə onun nizamnaməsində digər qərarlar üçün nəzərdə tutulmuş qaydada qəbul olunur. İşçilər kollektiv tələbləri irəli sürməklə bərabər işgötürənlə danışıqlarda onların adından iştirak etmək üçün öz səlahiyyətli nümayəndələrini ayıra bilər və ya danışıqların aparılmasını həmkarlar ittifaqları təşkilatına həvalə edə bilərlər. Qüvvədə olan əmək qanunvericiliyi yalnız işçilərə və onların səlahiyyətli nümayəndələrinə kollektiv tələblər irəli sürmək və kollektiv əmək mübahisəsinə başlamaq hüququ vermişdir. İşçilərdən fərqli olaraq işgötürənin işə belə bir hüququ nəzərdə tutulmamışdır.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Çində 16 min il yaşı olan insan kəlləsi tapılıb

Çinin cənubundakı Quansi Cuan Muxtar Rayonu ərazisində 16 min yaşı olduğu güman edilən insan kəlləsi tapılıb.

AZƏRTAC Çin KİV-lərinə istinadla xəbər verir ki, kəllə sümüyü Lunan şəhərindən 13 kilometr məsafədə yerləşən dağdakı mağarada tapılıb. Mağara 2014-cü ildə aşkar edilib, bir il sonra isə arxeoloji qazıntılara başlanılıb.

Tarixçi-arxeoloq Yü Minhuy bildirib ki, bu, Çinin cənub hissəsində tapılan və qədim dövrə aid ilk bütöv insan kəlləsidir. Ərazidə bundan başqa, 10 mindən çox daş alət tapılıb.

100 il əvvəl buraxılmış marka hərracda 305 min avroya satılıb

Filatelist Lüdvik Pıtlıçekin kolleksiyasında nominal dəyəri 4 kron olan, Çexoslovakiyanın 1919-cu ilə aid yaşıl poçt markası Praqa Bələdiyyəsinin binasında keçirilən hərracda 7,8 milyon krona

(305 min avroya) satılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, lotun start qiyməti 4 milyon kron olub; mütəxəssislər isə onu 5-7 milyon kron civarında qiymətləndirirdilər. Ancaq real qiymət rekord qırıb.

Çexoslovakiyanın 1918-1939-cu illərə aid ən böyük marka kolleksiyasının bir hissəsinin təqdim olunduğu bu hərracda 1919-cu ilə aid nadir markanın satışı əsas hadisə olub.

Kolleksiyaçı Lüdvik Pıtlıçek bu markanı 1996-cı ildə 2,6 milyon krona almışdı.

Dünyada həmin markanın sonuncu dəfə 90 il əvvəl hərraca çıxarılmış cəmi bir nüsxəsi məlumdur. O, 1928-ci ildə Brno hərracında vyanalı filatelist Krausa 32 min krona satılmış, 1930-cu ildə Zdena Kratinanın kolleksiyasına daxil edilmişdi. 1945-ci ildə milliləşdirilmiş raritet Praqanın Poçt muzeyində saxlanılıb və defələrlə dünya sergilərində nümayiş etdirilib.

Qazlı suların zərərli təsiri

Qazlı suları içməyi sevenlərlə yanaşı ondan iştahanı açmaq, həzm prosesini sürətləndirmək üçün istifadə edənlər də var. Lakin təəssüf ki, çox vaxt onun sağlamlığa vurduğu zərəri nəzərə almırlar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qazlı suları seçərkən bir sıra məsələlərə fikir vermək lazımdır. Amerika alimlərinin apardığı tədqiqatlar nəticəsində müəyyən edilib ki, həftə ərzində dörd qutu keyfiyyətsiz qazlı su içmək sümüklərdə qırılmağa meyillilik yarada bilər. Həmin içkilərin tərkibindəki limon turşusu mədənin fəaliyyətinə mənfi təsir göstərir, ifrat istifadə edilməsi isə mədə xorası ilə nəticələnir. Müalicəvi təsire malik qazlaşdırılmış suların da ehtiyatla istifadə edilməsi məsləhətdir. Bəzən həkimin icazəsi olmadan dükanlardan alınıb içilən həmin qazlı sular xroniki xəstəliklərə səbəb olur.

Qazlı içkilərin tərkibindəki kofein xoş əhvali-ruhiyyəni artırırsa da, çox keçmədən yorğunluğa, yuxusuzluğa və gərginliyə aparıb çıxarır. Qazlı suyun tərkibindəki kimyəvi maddələr orqanizm üçün ziyanlı sayılır. Saxlanma qaydalarına düzgün eməl edilməməsi də müəyyən fəsadlar yaradır. Məsələn, bəzən günəş işığı altında saxlanılan qazlı suların tərkibi dəyişir. Həkimlərin fikrincə, qazlı su əvəzinə təmiz və saf su içmək daha faydalıdır. Kimyəvi qatqılar və boyalarla qarışdırılmış müxtəlif şirələri təmiz su ilə əvəz etmək olar.

SƏS

Son səhifə

13 mart

“Bakıdakı Milli Gimnastika Arenası dünyada ən yaxşı idman qurğularından biridir”

Bakıdakı Milli Gimnastika Arenası dünyada ən yaxşı idman qurğularından biridir. AZƏRTAC Azərbaycan Gimnastika Federasiyasına istinadla xəbər verir ki, bu sözləri idman gimnastikası üzrə Səudiyyə Ərəbistanı milli komandasının baş məşqçisi Fəth Kamal Nida deyib.

Məşqçi bildirib ki, Səudiyyə Ərəbistanı dünya kuboku yarışlarında gənc idmançılarla təmsil olunacaq. Ona görə də komanda Bakıda təlim-məşq toplanışlarında iştirak etməyi qərara alıb: “Mən 15 gün əvvəl işə başlamışam və ümidvaram, bu turnirdə uğurla çıxış edəcəyik. Biz buraya daha erkən gəldik ki, mühitə və alətlərə uyğunlaşa bilək. Bu, gənc idmançılarımız üçün çox vacibdir. Çünki onların bu cür iri turnirlərdə iştirak təcrübəsi yoxdur. Yarışlara gəldikdə qeyd edim ki, çox gərgin mübarizənin şahidi olacağıq. Burada iştirak edən hər bir idmançı ən yüksək nailiyyəti hədəfləyir”.

Xatırladaq ki, Milli Gimnastika Arenası üçüncü dəfə idman gimnastikası üzrə dünya kuboku turnirinə ev sahibliyi edəcək. Martın 15-dən 18-dək keçiriləcək yarışlarda 25 ölkədən 102 gimnast mübarizə aparacaq.

“Barselona” - “Çelsi” matçının hakimi açıqlandı

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının 1/8 final mərhələsinə martın 14-də keçiriləcək 2 cavab oyunu ilə yekun vurulacaq. Apasport.az saytının məlumatına görə, son qarşılaşmaların hakimləri artıq müəyyənləşib. İlk olaraq meydana çıxacaq “Beşiktaş”la “Bavariya”nın duelində ingilizli Maykl Oliver ədalət təmsilçisi olacaq. Maraqlıdır ki, tanınmış referilər Martin Atkinson və Andre Marriner bu görüşdə əlavə köməkçi hakim funksiyasını yerinə yetirəcəklər. UEFA “Barselona” - “Çelsi” oyununa isə Sloveniyadan olan hakimler briqadasını göndərmək qərarına gəlib. Mərhələnin son görüşü Damir Skominaya tapşırılıb. Qeyd edək ki, “Beşiktaş” - “Bavariya” matçı Bakı vaxtı ilə 21:00-da, “Barselona” - “Çelsi” dueli isə 23:45-də start götürəcək. İlk oyunda “Bavariya” öz meydanında böyük hesabla (5:0) qalib gəlib, digər cütlük İngiltərədə qollu bərabərliyə (1:1) imza atıb.

“Tank” ləqəbli məşhur kikkoksçumuz Almaniyada qələbə qazanıb

Azərbaycan Kikkoksinq Federasiyasının üzvü, dünya çempionu, nüfuzlu yarışların qalibi Xəyal Əhmədov Almaniyada beynəlxalq turnirdə qələbə qazanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, “Tank” ləqəbli idmançımızın rəqibi almaniyalı Bernd Sterrenberq olub. Rəqibinə heç bir şans verməyən X.Əhmədov turnirin qalibi olub. Qeyd edək ki, X.Əhmədov bir sıra nüfuzlu beynəlxalq yarışların qalibidir.

Karateçilərimiz Slovakiya Qran-Prisində və “Boğaziçi” beynəlxalq turnirində fərqlənilər

Karate üzrə 14-15 yaşlı yeniyetmələrdən ibarət milli komandamızın üzvlərindən son Avropa çempionatının mükafatçıları Polina Hurenko (47 kq) və Mədinə Sadiqova (48 kq), eləcə də Elmır Aşurov (55 kq) ötən həftəsonu müxtəlif yarışlarda fəxri kürsüyə qalxıblar.

P.Hurenko Bratislavada 38-ci Slovakiya Qran-Prisinin qızıl medalına sahib olub. M.Sadiqova və E.Aşurov isə İstanbulda 31-ci “Boğaziçi” beynəlxalq turnirinin bürünc medallarını qazanıblar.

Karateçilərimiz Argentinanın paytaxtı Buenos-Ayresdə keçiriləcək Yeni-yetmələrin Olimpiya Oyunlarına lisenziya xalları uğrunda yarışlara hazırlığı davam etdirirlər. Mayda karateçilərimiz Bolqarıstanda yeniyetmələr liqasında lisenziya xalları qazanmaq üçün turnirə qatılacaqlar.

Arsen Venqer “Arsenal”da 700-cü qələbəsini qazanıb

“Arsenal” futbol klubu İngiltərə Premyer Liqasının 30-cu turunda “Uotford”a 3:0 hesabı ilə qalib gəlib. Bu qələbə “Arsenal”ın baş məşqçisi Arsen Venqer üçün əlamətdar olub. “Opta Sport” saytı xəbər verir ki, Arsen Venqerin rəhbərliyi altında “Arsenal” 700-cü qələbəsini qazanıb. Qeyd edək ki, komanda 700 qələbəyə 1222 oyunda nail olub.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500